

ENT EXT

ČASOPIS ZA UREĐENJE PROSTORA I ARHITEKTURU

AKTUELNO

EMERGING RESILIENCE - Crna Gora na 16.
Bijenalu arhitekture u Veneciji
SPACE - Sajam arhitekture, građevine i enterijera

PORTRET ARHITEKTE

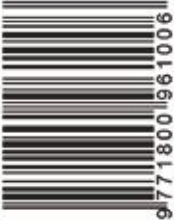
Marija Novaković

SAVJETI I TRENDОВI

Biljke koje prečišćavaju vazduh
Savremeni industrijski dizajn
Trendovi u kupatilu za 2018. godinu
Ultra Violet - PANTONE boja godine

NADA ARHITEKTURE

Nikolina Sekulović

MARQUEZ

TEX-MEX CAFE

067 106 000

Serdara Jola Piletica br. 1
Podgorica

SCALA2

IDEALAN PRITISAK

VODE U DOMAĆINSTVU

KOMPAKTNA I LAGANA ZA MONTAŽU

GRUNDFOS SCALA2 je mala pumpa za domaćinstva koja osigurava idealan pritisak u svim točecim mestima. Sastoji se od pumpe, motora, rezervoara i nepovratnog ventila, i sve to u jednoj maloj kompaktnoj jedinici koja se lako i brzo montira. Pumpa SCALA2 prilagođava svoj rad svim zahtevima uz najniži nivo buke u svojoj klasi. Rezultat svega je maksimalni komfor uz minimalne napore.

Brzi odabir

Dimenzioniranje i odabir nikada nisu bili lakši. Uz SCALA2 pumpu pritisak je idealan u svim objektima do visine 3 sprata i do 8 točecih mesta.

Prednosti i karakteristike

- Inteligentni nadzor pumpe
- Permanentni magnetni rotor motora
- Zaštita od rada na suvo
- Samousisna
- Jednostavno korišćenje
- Otporna na spoljne uslove ugradnje

ENTEXT je stručni, periodični i edukativni časopis iz svijeta dizajna enterijera, eksterijera i arhitekture. Namijenjen je prezentaciji kompanije ENTEXT, salona enterijera ENTEXT i naših partnera, kao i svima koji se profesionalno bave dizajnom i arhitekturom ili su zainteresovani da unaprijede sopstveno znanje i informisanost iz tih oblasti.

O NAMA:

Naša misija je predstavljanje prostora kroz boje i teksture proizvoda i kako doživljenim formacijama i inspiracijama pokazati ljudi mogu transformisati prostor u jedinstveni i personalizovani izraz sebe. Mi pokušavamo da ohrabrimo ljude da shvate šta mogu biti pomažući im da svoje vizije pretvore u realnost.

Zastupnici smo kompanija koje u svijetu keramike, sanitarija, opreme i namještaja za kupatila, parketa, vrata i ostalih materijala važe kao sinonim za kvalitet. Ponosni smo na to što saradujemo sa kompanijama koje postavljaju standarde kvaliteta, koje su najbolji inovativni proizvođači i koje sa atraktivnim dizajnom unapređuju stil života. U našim salonima naći ćete sve potrebno za izgradnju i opremanje kupatila, saune, bazena i svih ostalih stambenih i poslovnih prostora, kao i proizvode potrebne za njihovo lakše i kvalitetnije postavljanje.

VLASNIK I OSNIVAČ:
Entext d.o.o.

IZDAVAČ:
Entext d.o.o.

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNICI:
Stefan Vuković
Ana Radonjić

GRAFIČKI DIZAJN:
Stefan Darmanović

SARADNICI:
Milica Bubanja
Anja Radović
Alisa Osmanagić

SPOLJNI SARADNICI:
Maša Čelebić
Neda Savičić

IZVORI:
Internet i ostalo

ŠTAMPA:
Grafo Group d.o.o.

TIRAŽ:
1000

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Centralna biblioteka Đurđe Crnojević
Cetinje
71/72

ENTEXT: časopis za uređenje prostora i arhitekturu
Glavni i odgovorni urednici: Stefan Vuković i Ana Radonjić
Proljeće - 2018, br. 22
Podgorica (Donja Gorica bb): Entext, 2018
(Grafo Group d.o.o., Podgorica). - 28 cm

Tromjesečno.
ISSN 1800-9611 = Entext
COBBIS.GC-ID 20370960

04 AKTUELNOSTI EMERGING RESILIENCE - CRNA GORA NA 16. BIJENALU ARHITEKTURE U VENECIJI

20 PORTRET ARHITEKTE MARIJA NOVAKOVIĆ - ENFORMA

32 INOVACIJE GAMADECOR, VILLEROY&BOCH, CEDIT

sadržaj

40 STILOVI U ENTERIJERU SAVREMENI INDUSTRIJSKI DIZAJN

54 INSPIRACIJE NAŠIH ARHITEKATA KERAMIKA VELIKIH FORMATA

66 MLADA NADA ARHITEKTURE NIKOLINA SEKULOVIĆ

- 6 **SPACE** - Sajam arhitekture, građevine i enterijera
- 8 **Pritzkerova nagrada** - Balkrišna Vitaldas Doši
- 10 **Donacija** - Novi toaleti za KBC
- 14 **Naše reference:**
 - Posto Capitano
 - Stambeno-poslovni kompleks "Vujović"
 - Line apartments- Tivat
- 28 **Pod lupom** - Kengo Kuma
- 46 **Trendovi za kupatila u 2018. godini**
- 50 **Ultra violet** - Pantone boja 2018. godine
- 52 **Zanimljivosti:**
 - Knjiga: "Šta ako?" Aplikacija "Magicplan",
 - Film "Moj arhitekta"
- 56 **Savjeti** - Satovi kao nesvakidašnja dekoracija
Biljke koje čiste vazduh
Sve što treba da znate o prozorima prije kupovine
- 72 **Arhitektura Crne Gore** - Kuhinje i trpezarije kroz istoriju Crne Gore
- 76 **Dizajn:** David Rockwell
- 82 **Arhitektura:** Aquatis

EMERGING RESILIENCE

Crna Gora na 16. Bijenalu arhitekture u Veneciji

Međunarodna izložba arhitekture “**La Biennale di Venezia di Architettura**” smatra se najznačajnijim mjestom predstavljanja tokova i dometa savremene arhitekture. Tema “**EMERGING RESILIENCE: Reimage voids through sharing values**”, postavljena od strane kustoskinje **dr Sonje Radović Jelovac**, predstavljala je osnov za raspisivanje intencionalnog konkursa, a podtema pridružena glavnoj temi nakon odabira pobjedničkog rješenja nosi naziv “**Wo/man under the umbrella**”. Dr Jelovac bila je na čelu devetočlanog žirija koji je izabrao tim koji će predstavljati crnogorski nacionalni paviljon u Veneciji.

dr. Sonja Radović Jelovac

Kako navodi dr Sonja Radović Jelovac, "Crnogorska postavka teži multidisciplinarnom integrisanju rezultata savremenih ekoloških istraživanja, te kolaborativnih praksi u urbanom dizajnu i planiranju prostora".

Decenije obilježene tranzicijom ostavile su traga u domenima socio-ekonomskih i prostornih transformacija u pogledu urbanog razvoja, industrijske, urbane i ruralne regeneracije, te socio-kulturoloških odnosa.

"Generalni problem je nepostojanje koherentnog modela koji će obezbijediti teorijski i praktičan okvir za bavljenje procesno-orijentisanom pristupom. Jedan od mogućih pravaca je rezilijentnost (resilience), ne kao koncept, već kao instrument za razvoj fleksibilnih scenarija u cilju ostvarivanja visokog stepena sinergije prirode i kulture u lokalnom kontekstu".

Dr Sonja Radović Jelovac, kustos crnogorske postavke, oslanjajući se na temu **Freespace**, predlaže fokus na širem istraživačkom okviru Projekta predstavljanja Crne Gore, pozivajući se na nužnost instrumentalizacije principa rezilijentnosti u lokalnom kontekstu, kao i potrebu za usvajanjem modela djeljivih vrijednosti.

"EMERGING RESILIENCE predstavlja okvir za buduća istraživanja kojima će se aktuelizovati potreba za holističkim pristupom, kroz imperativ rezilijentnosti socio-ekoloških sistema. Takav pristup podrazumijeva transdisciplinarnu metodu, odnosno širenje baze arhitektonskog znanja, te razumijevanja kompleksnih, adaptivnih i samoregulirajućih sistema, gdje aktivnosti užeg raspona rezultiraju nesagledivim konsekvencama".

Instalacija je elegantna lepršava i lelujava interpretacija endemskog crnogorskog cvijeta Lovčenski zvončić i zauzimaće cijeli prostor atrijuma paviljona, istovremeno se šireći na susjednu ulicu. Osjetljiva na strujanje vazduha, vlagu, kišne kapi i sunčevu toplotu, instalacija će reagovati, mijenjati se i pomjerati u saglasju sa svojim okruženjem.

INSTALACIJA

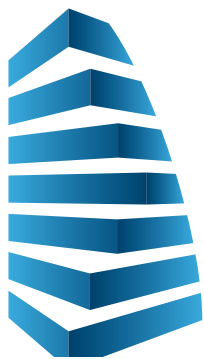
Tri su međusobno povezana dijela crnogorske prezentacije na 16. Venecijanskom bijenalu arhitekture: KNJIGA, IZLOŽBA i UMREŽENJE, a svaki se iz svog ugla bavi sveobuhvatnom temom "EMERGING RESILIENCE", varirajući u mjerilu, materijalnosti, trajanju i metodi širenja. Zajedno djeluju kao vitalni okvir, koji podupire otvorenu raspravu o temi unutar i izvan stvarnog paviljona, a kao dodatak glavnoj temi, pridružena je podtema: ČOVJEK POD KIŠOBRANOM.

Idejno rješenje autorskog tima u sastavu **Krešimir Rogina, Rosa Rogina, Armor Gutjerez Rivas, Ida Blažičko i Fransoa Vahe** pobijedilo je, na konkursu Ministarstva održivog razvoja i turizma i predstavljaće Crnu Goru na 16. Bijenalu arhitekture u Veneciji. Pobjedničko rješenje odabrano je od od 42 pristigle prijave iz čitavog svijeta.

"Cilj nam je kritički analizirati ideju arhitekture kao proširene prakse kroz tripartitni okvir izložbe, kojim ćemo pokušati da odgovorimo na neka od ovih i sličnih pitanja. Namjeravamo se služiti jednostavnim i razumljivim porukama, sveobuhvatnom snagom brendiranja mrežolike instalacije i taktilnosti jedinstvenih in-situ izrađenih modela kao identifikacijskog alata, koji ne uključuje samo poznate arhitekte kao goste, već i širu javnost. Ne postoji jednostavnija slika od čovjeka pod kišobranom, sva bi se prostornost mogla svesti na taj egzistencijalističko poetski idiom. Ona je takođe i snažno komunikaciono sredstvo. Posjetioci crnogorskog paviljona trebaju iz njega izaći ozareni novim i jedinstvenim iskustvom. Venecijansko je bijenale najveći arhitektonski šou na svijetu. Želimo da posjetioci prenose impresiju crnogorskog nastupa na dugo i na daleko", navodi se u saopštenju autorskog tima.

Usvojeni koncept predstavlja osnov za izradu izvođačkog projekta, koji je planiran da bude završen u drugoj polovini marta, kada će se pristupiti realizaciji izložbe i drugih pratećih elemenata za uspješno predstavljanje.

KREŠIMIR ROGINA
vođa autorskog tima crnogorske postavke

space
sajam arhitekture, građevine i enterijera

Pored svjetskih i evropskih metropola u kojima smo navikli da se održavaju poznati sajmovi na temu arhitekture, građevine i uređenja enterijera i eksterijera, od ove godine možemo najaviti da će se i u Crnoj Gori, na visokom nivou, održati sajam koji objedinjuje ove tri međusobno povezane oblasti.

U posebno adaptiranom ambijentu za ovu svrhu, na atraktivnoj lokaciji – u centralnom atrijumu TC Delta City, održaće se prvi Sajam arhitekture, građevine i enterijera pod nazivom "Space", 4-6. maja 2018. godine, na kojem će, kao prijatelj sajma i izlagač, učestvovati naša kompanija. Iskristili smo priliku da vam, kroz razgovor sa organizatorom, približimo ovaj događaj.

"Ideja za kreiranje događaja kao što je sajam "Space", potiče od spoznaje koliko je ljudima važno da borave u prostoru koji je kreiran u skladu sa njihovim potrebama, stilom života, senzibilitetom, a sve u cilju većeg zadovoljstva i prijatnijeg ugođaja. Sa promjenama koje unosimo u svoj dom ili poslovni prostor, pozitivno utičemo na našu životnu energiju, razvijamo kreativnije i ljepše okruženje. U toj namjeri, osluškujući želje potrošača, željeli smo da u Crnoj Gori organizujemo događaj na visokom nivou i na taj način budemo u korak sa svjetskim i evropskim metropolama, u kojima se vrlo često održavaju manifestacije na ovu temu. Sajam arhitekture, građevine i enterijera će biti događaj koji sa sobom donosi mnoge novine u okviru navedene tri oblasti, inovativne projekte, predstavljanje različitih dizajnerskih stilova domaćih i inostranih brendova. Željeli smo da na jednom mjestu povežemo ponudu i tražnju, a samim tim i razbijemo predrasude o nekim ponuđačima, za koje se smatra da imaju ponudu za samo određenu ciljnu grupu veće platežne moći, već da mogu kreirati ponudu i za potrošača prosječne platežne moći. Dakle, namjera nam je da u skladu sa najnovijim trendovima ponudimo sve što je potrebno za uređenje životnog prostora, kao i da svjetski poznate brendove približimo krajnjim potrošačima", objasnila nam je Ivona Dabetić-Jovović, izvršni direktor Vision Event-a, organizatora manifestacije.

Na Sajmu arhitekture, građevine i enterijera "Space", predstaviće se renomirane kompanije i institucije, koje su se svojim dosadašnjim radom, kvalitetom, kreativnošću i dostignućima izdvojile na tržištu i na taj način zadobile povjerenje potrošača. Riječ je o firmama koje prate najnovije trendove, raspolažu najsavremenijim proizvodima, a koje će, u skladu sa tim, posjetiocima dati relevantne informacije o tome šta je trenutno aktuelno u svijetu i na koji način uskladiti potrebe, želje i mogućnosti na najbolji mogući način.

Cilj organizacije ovakvog događaja je okupiti arhitektonske biroe, sve one firme koje se bave uređenjem enterijera i eksterijera do najsitnijih detalja, građevinske firme, investitore, podizvođače i izvođače građevinskih radova, koji će svoju aktuelnu ponudu predstaviti potencijalnim poslovnim partnerima i krajnjim potrošačima.

U toku trajanja Sajma učesnici će imati mogućnost da vrše prodaju svim zainteresovanim posjetiocima u okviru posebno kreiranih izložbenih prostora, kao i da sklope poslovnu saradnju, uz moguće povlašćene uslove. S tim u vezi, za sve učesnike i poslovne partnere biće priređen koktel u cilju networking-a i razmjene iskustava i ideja.

"Posjetiocima Sajma možemo garantovati predstavljanje veoma interesantnih, modernih i sofisticiranih dizajnerskih elemenata svjetski poznatih brendova. Važno je napomenuti da će poseban segment Space-a biti posvećen razvoju i podsticanju kreativnosti mladih ljudi, čija su interesovanja usko povezana sa arhitekturom, dizajniranjem enterijera i eksterijera i sl".

Događaj će pratiti brojne aktivnosti usmjerene na stručne edukacije i afirmaciju mladih talenata kroz nagradne konkurse.

"Ono što će prvi Sajam arhitekture, građevine i enterijera učiniti još atraktivnijim jesu stručne edukacije od strane eksperata u oblasti arhitekture i uređenja prostora, koje će ujedno biti od velikog značaja za škole, fakultete, mlade entuzijaste, kao i za firme koje uspješno posluju na tržištu, imaju inovativnu ponudu i prate savremene trendove. Poseban segment će predstavljati konkurs na aktuelnu temu koja povezuje arhitekturu, građevinu i uređenje enterijera, sa akcentom na autentičnost i društvenu odgovornost autora u procesu stvaranja. Pripremili smo raznovrsne i zanimljive aktivnosti u cilju afirmacije stvaralaštva mladih umjetnika i aktivaciji djece u formiranju kulturnog ambijenta. Sve detaljne informacije ćemo blagovremeno objavljivati na društvenim mrežama organizatora - Vision Event-a (Facebook, Instagram, LinkedIn i Twitter)".

Svjesni smo činjenice koliko je važno boraviti u lijepom i prijatnom, a prije svega funkcionalnom ambijentu i u kojoj mjeri lijepo uređen životni prostor utiče na naše raspoloženje. Iz tog razloga, pozivamo vas da posjetite sajam "SPACE", 4-6. maja od 10h do 22h, na kojem ćete uživati u prezentaciji najrazličitijih dizajnerskih stilova koji su trenutno aktuelni u svijetu, saznati na koji način možete oplemeniti svoj životni ambijent i učiniti ga najljepšim mogućim, a sve to u skladu sa sopstvenim mogućnostima. **Pozivamo vas da posjetite naš štand i budete dio bogatog sadržaja, koji smo za vas pripremili u autentičnom ambijentu, prilagođenom različitim interesovanjima, stilovima i mogućnostima.**

O ORGANIZATORU

Vision Event, već pet godina, uspješno posluje na crnogorskom tržištu, inicijator je i organizator mnogih značajnih projekata u oblasti cyber bezbjednosti, savremenih tehnologija i promocije inostranih brendova. Osim toga, pruža profesionalne usluge organizacije sajmova, konferencija, kongresa, konvencija, festivala, predavanja, promocija proizvoda i usluga, kao i realizacije marketing kampanja, dizajna, PR-a i kriznog PR-a.

BALKRIŠNA VITALDAS DOŠI

DOBITNIK PRICKEROVE

NAGRADE 2018.

Doši je jedan od najuticajnijih arhitekata dvadesetog vijeka i prvi Indijac koji je osvojio ovo prestižno priznanje. Doši i njegov studio Vastu Šilpa imaju portfolio koji se proteže preko sedamdeset godina i uključuje saradnju sa arhitektama *Le Korbizjeom* i *Luisom Kanom*.

"Moji radovi su ekstenzija mog života, snova i filosofije, koji pokušavaju da stvore riznicu arhitektonskog duha. Ovu prestižnu nagradu dugujem svom guruu, Le Korbizjeu", izjavio je Doši i nastavio, "Njegova učenja su me dovela do preispitivanja identiteta i uvjerila me da otkrijem novi, savremeni izraz za održivo holističko stanište".

Nakon diplomiranja u Mumbaju (Indija), Doši je počeo svoju karijeru arhitekta u Evropi. Radio je kao šegrt u **Le Korbizjeovom** birou u Parizu, da bi kasnije otišao nazad u Aziju da nadgleda neke od najupečatljivijih radova njegovog mentora u **Čandigaru** i **Ahmedabadu**.

Neki od njegovih najbitnijih projekata uključuju Školu arhitekture u Ahmedabadu (1966), koju je dizajnirao i osnovao, svoj biro "Vastu Šilpa" u obliku bureta (1981) i eksperimentalni projekat Amdavad u galeriji Gufa (1995). 1989. godine je dizajnirao stambeni kompleks "Arnya", predviđen za ekonomično rješenje stambenih potreba **80.000** ljudi u Indoru.

Iza izbora Došija je stao četvoročlani žiri u sastavu: **Ričard Rodžers, Sedima Kazujo, Glen Markat** i **Marta Torn**.

"Balkrišna Doši se uvijek bavio ozbiljnom arhitekturom, nikad sjajnim ili trendi stvarima", stoji u njihovom objašnjenju. ***"Sa dubokim osjećajem odgovornosti i željom da doprinese svojoj državi i ljudima kroz njegove kvalitete autentične arhitekture, kreirao je projekte za javnu administraciju i ustanove, edukativne i kulturne institucije, kao i rezidencije za privatne klijente".***

Doši će 16. maja primiti svoj grant i bronzani medaljon u muzeju Aga Kan u Torontu (Kanafa).

north elevation

Prickerova nagrada za arhitekturu se godišnje dodjeljuje živim arhitektama od strane **Hajat fondacije**, koju vodi porodica Pricker. Nagrada se dodjeljuje arhitekti čije djelo iskazuje kombinaciju talenta, vizije i posvećenosti. Smatra se najvrjednijom svjetskom nagradom za arhitekturu.

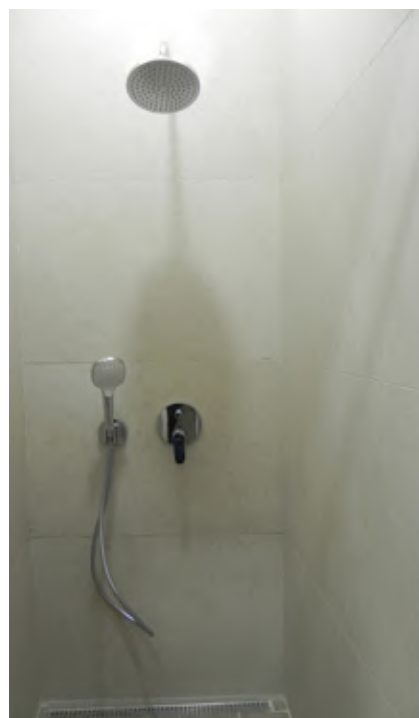
Dodjela ove nagrade je počela 1979. godine i često se, zbog svog značaja, naziva i „**Nobelovom nagradom za arhitekturu**". Dobitnici dobijaju novčanu nagradu od **100.000 dolara, sertifikat, a od 1987. i bronzanu medalju**. Na zadnjoj strani medalje ispisane su tri riječi na latinskom - **firmitas, utilitas, venustas** (čvrstina, korisnost, zadovoljstvo), inspirisano rimskim arhitektom Bitruvijem.

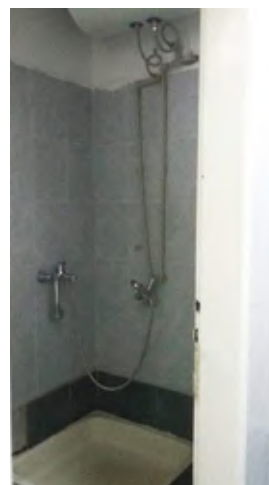
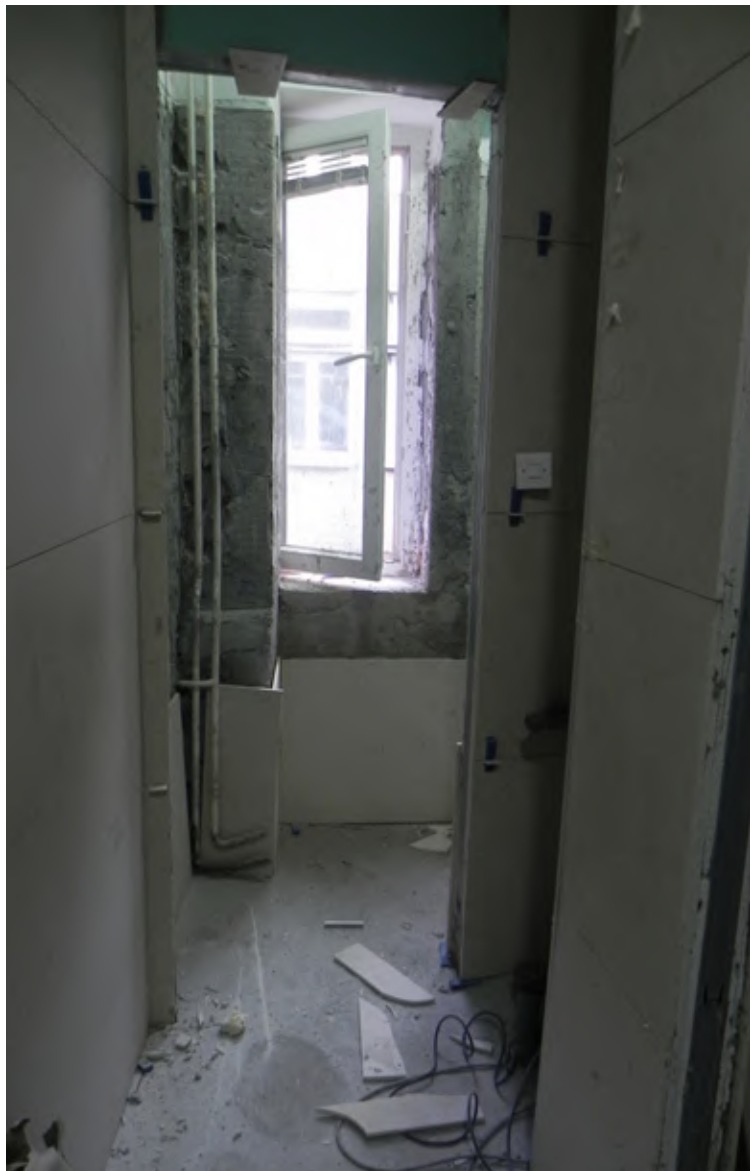
NOVA KUPATILA ZA KLINIČKI CENTAR CRNE GORE

Imali smo privilegiju da učestvujemo u projektu rekonstrukcije i opremanja Kliničkog centra Crne Gore i damo naš doprinos kroz donaciju dva kupatila Centru za kardiologiju. Naime, prepoznali smo Klinički centar i njegovu funkciju, kao jednu od najbitnijih u društvu i čim smo saznali za projekat, nije bilo dileme – željeli smo da učestvujemo, u skladu sa našim znanjem i mogućnostima.

Veliki izazov

Kada smo se prihvatili posla, već prilikom prve inspekcije, nismo ni slutili koliko su sanitarni uslovi bili kompromitovani dotrajalošću i nefunkcionalnošću toaleta. Naš projektni tim dočekali su buđ, dotrajale pločice i sanitarije, neadekvatno iskorišćen prostor i zastarjela oprema. Bilo nam je jasno da je pred nama veliki izazov i odgovornost. Osnovno pitanje je bilo kako transformisati i unaprijediti jedan jako uzak i nepravilan prostor. Njegova pravilna organizacija postala je imperativ za vođu projektnog tima, našu arhitekticu **Milicu Bubanju**.

Od hladnih i bezličnih tonova bijele i plave do prijatnog prostora za boravak

Počelo se od samih pregradnih zidova ili, bolje rečeno, njihovog rušenja i reorganizacije. Na taj način, maksimizirali smo upotrebljivost prostora, stvorivši dobru osnovu za dalje radove.

Iskoristili smo priliku i da prostor, koji je prethodno odisao hladnoćom i grubošću, oplemenimo i učinimo prijatnijim kroz zamjenu stare, dotrajale keramike. Za pod su odabrane Florimove keramičke pločice sa izgledom drveta, koje kombinuju najbolje iz oba svijeta - izgled i toplotu prirodnog materijala sa trajnošću, kvalitetom i održavanjem pločica. Vizuelni efekat je, sudeći po reakcijama osoblja i pacijenata, nevjerovatan – drvo u kupatilu - nekada nepomirljivi koncepti sada tako dobro idu zajedno! Po istom principu, na zidove je postavljena keramika sa izgledom prirodnog kamena u toplom tonu, a unikatne dimenzije ploča velikog formata (60*120cm) su dodatno transformisale izgled prostora i proširile ga.

Promijenjene sve instalacije – vodovod i kanalizacija

U potpunosti su zamijenjene sve česme i sanitarna oprema, kao i dotrajale vodovodne i kanalizacione instalacije. Gdje god je bilo moguće, koristili smo ugradne elemente, kako bi sačuvali prostor što je više moguće.

U tu svrhu su instalirani i ugradni umivaonici prestižnog brenda **Villeroy & Boch**, čiji proizvodi krasi čitav niz objekata u velikim metropolama: od hotela poput Redisona, preko korporativnih pametnih zgrada kao što je sjedište BMW-a u Minhenu, do ogromnih koncertnih arena i pozorišta (O2 arena u Londonu).

Dotrajale, nagrižene WC šolje smo zamijenili novim konzolnim, španskog brenda **Catalano**, koji je prošle godine proslavio pedesetu godišnjicu. Kada su u pitanju tuš sistemi i česme, odluka je bila prilično jednostavna - ugradni sistemi od njemačkog brenda **Hansgrohe**, koji je sinonim za kvalitet i inovacije u industriji, a čiji dizajn potpisuje renomirani dizajnerski studio **Phoenix Design** i imena poput **Filipa Štarka**.

Kako je tema ovog uređenja i rekonstrukcije bila "uspostavljanje maksimalne funkcionalnosti u minimalnom prostoru", unikatne dimenzije **Geberit** ugradnog vodokotlića, sa svojih 82cm visine, su značajno pomogle u toj misiji (standardna visina je 112 cm). Omogućile su nam da ga smjestimo ispod prozora i tako, ne samo uštedimo veliku površinu, već i dodamo nove elemente. Naime, prije naše intervencije, dva kupatila su dijelila jednu tuš kabinu, a nakon rekonstrukcije, svako kupatilo je dobilo zasebnu kabinu, žensko kupatilo i dodatni lavabo, a muški pisoar.

"U KLINICI ZA BOLESTI SRCA OBEZBIJEDILI SMO USLOVE NA ZADOVOLJSTVO NAŠIH PACIJENATA, JER SU NAM ONI U CENTRU PAŽNJE, I NARAVNO ZAPOSLENIH, JER AKO NEMATE ZADOVOLJNE PACIJENTE I ZADOVOLJNE ZAPOSLENE ONDA IMATE PROBLEM", ZORICA KOVAČEVIĆ, DIREKTORKA KLINIČKOG CENTRA CRNE GORE

Misija ispunjena

Iako nije bilo nimalo jednostavno, misiju smo, vjerujemo, ispunili. Od jednog izrazito uskog, nepravilnog i nefunkcionalnog prostora sa zastarjelim opremom i odbojnom estetikom, došli smo do prostora koji ispunjava sve savremene standarde za javna kupatila, sa toplim, ugodnim enterijerom. Iz bogatog portfolija naših brendova, odlučili smo se za one koje će garantovati kvalitet, komfor i dugotrajnost. Učešće u ovom važnom projektu nam je uistinu bilo važno i nadamo se da smo makar malo doprinijeli poboljšanju kvaliteta liječenja i boravka pacijenata.

LINE APARTMENTS TIVAT

Autor projekta: Jasmin Đečević, spec.sci.arh.

Dizajner enterijera: Marko Marković

Investitor projekta: C GROUP DOO

Godina izrade projekta: avgust 2015.

Ovaj stambeni objekat je pozicioniran na luksuznoj lokaciji u oazi mira i tišine, u mjestu **Donja Lastva u Tivtu**, na udaljenosti **450 metara** od mora. Udobnost i sigurnost stanovanja omogućava intimna atmosfera stanovanja u objektu sa samo četiri stambene jedinice.

Po riječima dizajnera enterijera zaduženog za projekat, **Marka Markovića**, osnovna ideja je bila kreirati prijatan prostor, koji će ugoditi i najoštrijim čulima. S obzirom na to da je riječ o objektu pokraj mora, svi ambijenti odišu svježinom, lakoćom i minimalizmom. Tako, enterijerom preovlađuju pastelne boje, topli tonovi drveta u prirodnoj boji hrasta i geometrijski motivi koje karakterišu kontrastne note. Cijelim prostorom dominiraju ravne linije, svedene forme i pravilna geometrija.

Prisutni su pastelni tonovi osvježavajućih hladnih boja, koji se nadmeću sa toplim bojama drveta. S obzirom na to da je kontrast prisutan i pri odabiru geometrijskih motiva, prostor karakteriše pojačana energija. Maksimalno su se koristili prirodni materijali, koji cjelokupnom prostoru daju veću dozu komfora i ugodnosti. Moderan dizajn unutrašnjosti luksuznih apartmana, sa upotrebom savremenih materijala i opreme vrhunskog kvaliteta zadovoljava sve zahtjeve savremene kulture stanovanja.

POSTO CAPITANO KOTOR

Autor projekta: Jasmin Đečević, spec.sci.arh.

Dizajner enterijera: Marko Marković

Investitor projekta: C GROUP DOO

Godina izrade projekta: avgust 2013.

Površina kompleksa je 2.000 kvadratnih metara i sastoji se iz dva objekta povezana podzemnom garažom, u kojima se nalazi 15 luksuznih stambenih jedinica. Cilj investitora je bio obezbjeđivanje posebnog komfora stanovanja, počevši od zasebnih podzemnih garažnih parking mjesta, preko zajedničkog bazena, pa sve do neprocjenjivog pogleda iz svake stambene jedinice.

"Entext je naš višegodišnji saradnik na projektima poput ovog. Do sada se ta saradnja pokazala izuzetno uspješnom, prvenstveno zbog velikog izbora materijala za opremanje - kako enterijera tako i eksterijera, koje potpisuju najbolji svjetski proizvođači. Brendovi koji su bili zastupljeni su: Jacuzzi, Vileroy&Boch, Catalano, Hansgrohe, Tikkurila, Floorgres i Geberit."

Investitor

STAMBENO-POSLOVNI KOMPLEKS **FONTANA** **CENTAR**, BUDVA

Naziv projekta: Stambeno-poslovni kompleks Vujović

Autor projekta: prof.dr. Arsenije Vujović, dipl.ing.građ.

Investitor projekta: ICL Inženjering doo, Podgorica

Godina projektovanja: 2012

Godina realizacije: 2017

Glavni projekat stambeno-poslovnog kompleksa nije obuhvatao projekat enterijera, tako da se odabir materijala koji su se koristili za enterijer sveo na odabir investitora, uz stručnu pomoć arhitekta. Međutim, želja investitora je bila da odabirom materijala pruži ugodan i prijatan boravak svim korisnicima budućeg objekta, a da kvalitetom materijala opravda cijenu apartmana koju plaćaju kupci.

S obzirom da nije rađen projekat enterijera, dizajn se sveo na autora projekta prof. dr. **Arsenija Vujovića**, dipl. ing. građ, uz sugestije arhitekta **Beriše Agrona**, spec.sci.arh. Zidovi apartmana su neutralni u bijeloj boji, podovi su u prirodnoj boji hrasta, a kupatila u svijetlo-sivoj boji imitacije prirodnog kamena. Kada su u pitanju zajedničke prostorije (holovi, hodnici i stepeništa), upotrijebljene su kombinacije bež i svijetlo-sive boje.

Stil koji preovlađuje u enterijeru je jedna vrsta minimalizma sa primjesama klasike. Naime, apartmani su prožeti ravnim, jednostavnim bijelim površinama bez ikakvih lomova i krivina, sa toplim bojama podova i stolarijom. Pretežno su se koristili prirodni materijali koji imaju prirodne teksture. U zajedničkim prostorijama preovladava **Travertino** kamen sa bež ispunom. Takođe ima i bijelog kamena sa sivim venama - **Polaris**.

Sva unutrašnja vrata su hrastova, sa bijelom pokrivosnom bojom i vidljivim teksturama drveta. Ulazna sigurnosna vrata su takođe obložena hrastovim furnirom u pokrivosnoj boji. Spoljna bravarija je u kombinaciji drvo-aluminijum, gdje su drveni djelovi izrađeni od bajcovane i izbijeljene jele. Podovi apartmana su u varijanti natur hrasta. Keramika u kupatilima je granitna sa printom prirodnog sivog kamena.

"Saradnja sa Entext-om je dogovorena, prije svega, zbog ponude proizvođača raznih materijala sa kojima Entext saraduje, a nakon toga presudili su i rokovi i mogućnosti finansiranja samog projekta. Da ne zaboravim, tu je i profesionalan tim saradnika, koji je uvijek bio dostupan za saradnju i bilo kakve izmjene, koje su pratile izvođenje i isporuku. Od brendova posebno izdvajamo: Ceramica Catalano, Villeroy&Boch, Hansgrohe, Geberit, Huppe, Ariston, Inda, Aquaestil, Tarkett, Cerim, Henkell i Metaform".

Beriša Agron, spec.sci.arh

Msc. **MARIJA** **NOVAKOVIĆ** dipl.ing.arh.

Rođena je u Novom Sadu u junu 1978. godine, gdje je završila gimnaziju „Svetozar Marković“. Nakon toga upisuje Fakultet tehničkih nauka na odsijeku za arhitekturu. Arhitektonski fakultet završila je 2003. godine i zaposlila se u JP „Direkcija za izgradnju i urbanizam“, gdje se bavila urbanističkim planiranjem i bila u stalnom radnom odnosu od 2003. do 2006. godine, kada se preselila u Kotor.

U Kotoru, zajedno sa suprugom **Nikolom Novakovićem**, osniva studio „ENFORMA“, gdje nastavlja svoju karijeru kao odgovorni projektant i planer. Kako je studio „Enforma“ smješten u veoma specifičnom prostoru, u gradu koji je u okviru prirodno i kulturno-istorijskog područja Kotora, upisanog na listu Svjetske baštine UNESCO-a, njeno opredjeljenje i interesovanje za tradicionalnu arhitekturu je sve više raslo i zato 2013. godine polaže ispit za Konzervatora.

**Arhitektura je
odgovornost
prema
prostoru,
zajednici i
prirodi.**

OBJEKAT JE IZNAD SVEGA PLASTIČNA VIZIJA

Ljubav prema arhitekturi je potekla iz porodice:

"Na arhitekturu me je usmjerio otac, koji je takođe bio inženjer i uz njega sam zapravo i zavoljela ovaj poziv. Kasnije je to nastavio profesor Ranko Radović, počev od samih priprema za upis na fakultet, pa kasnije kroz studije. On je svoje ogromno teoretsko znanje prenosio nama studentima na mnogobrojnim predmetima. Pored izvanrednog poznavanja istorije i teorije novog vijeka, moderne i savremene arhitekture, koju je sistematično izlagao na svojim predavanjima i koje je u svakom smislu bilo jedinstveno na našem prostoru, Ranko Radović je bio profesor koji je sa studentima nesebično dijelio svoje ideje, interpretacije, fascinacije, dileme i strasti za arhitekturu i urbanizam", objašnjava Marija.

*„Objekat je iznad svega
plastična vizija. Gradi se u
betonu, kamenu, vezuje se
za prostor, datu tradiciju.
Gotovo bi se reklo da je
to arhitektura sjećanja.
Izraz te arhitekture je
samosvojan, ona izmiče
mogućim shematskim
klasifikacijama i plijeni
svojom autentičnom
naivnošću u kojoj su
osjećanje i intencija ispred
razloga i čvrste duhovne
strukture, koja modernu
arhitekturu sve više prati i
podstiče.” – prof. dr Ranko
Radović*

ENFORMA – IDEJA, ENERGIJA I LJUDI

Arhitektonski studio „Enforma“ d.o.o. je smješten u Kotoru i osnovao ga je Marijin suprug, Nikola Novaković u avgustu 2006. godine. Skupa su se vodili idejom da formiraju tim mladih i ambicioznih inženjera i eksperata. Danas broje osmoro arhitekata, jednog ekonomistu i više desetina spoljnih saradnika, koji su svakodnevno vezani za ovaj studio na različitim arhitektonskim programima i gradilištima na kojima zajedno rade:

Kako Marija kaže, tim „Enforma“ svakom projektu pristupa drugačije:

Zauzimamo veoma ozbiljan i direktan arhitektonski stav, analizirajući uticaj svakog specifičnog projekta, a u svrhu kreiranja jedinstvene arhitekture predmetnog prostora. Naša arhitektura istražuje suštinu i originalnost, kombinujući uticaje mikrolokacije, prirode, terena, arhitektonskog naslijeđa, viziju, orijentacije kao i sociološki uticaj kroz investitora i društvenu zajednicu u kojoj radimo. Za mene je arhitektura odgovornost – prema prostoru, zajednici, prirodi... Posebno kada je u pitanju graditeljsko naslijeđe. Takođe je umijeće oblikovanja volumena i prostora u vezi sa samom lokacijom, materijalima za izgradnju, tradicionalnim ili savremenim...

Nakon iskustva koje sam stekla radeći u državnom sektoru i poslovima koji se tiču planiranja, osjetila sam potrebu da krenem dalje i da mogu zapravo da stvaram više i drugačije. Nikola i ja smo nakon otvaranja firme odmah dogovorili i raspodijelili posao: on je na čelu projektovanja, a ja planiranja i kasnije konzervatorske djelatnosti. Oboje nas je vezala ista ideja da želimo da osnujemo tim koji će da pomjera granice, a takođe da uvijek budemo dosljedni svom pozivu. Prošle godine smo proslavili desetogodišnjicu firme i tom prilikom snimili film o studiju „Enforma“, nazvan "Film o ideji, energiji i ljudima", koji mnogo govori o našem birou, timu i energiji koja stvara izuzetna rješenja.

„...Veliki arhitektonski sistemi se smjenjuju, istiskujući jedan drugog i spajaju se u nove neočekivane komplekse. U arhitekturi je jasno: staro ostaje... Oživljava u novim osobinama.“
Viktor Šklovski - „Gdje se nalaze novi kontinenti“

SAM OBJEKAT JE I IZAZOV I INSPIRACIJA

"Često u samom birou imamo nesuglasice o tome kako revitalizovati ili rekonstruisati objekat i vrlo često i sami investitori ne prepoznaju vrijednost nekretnine koju posjeduju. Zapravo tu počinju najveći izazovi... Kako sve to uklopiti? Kako je moje opredjeljenje konzervatorska djelatnost, meni je inspiracija uvijek sam objekat i njegova neposredna okolina. Objekti su uglavnom postojeći ili su veoma oštećeni, tako da su već u startu odriježeni gabariti i spratnost. Istraživanje prošlosti postojećih objekata i lokacija, stilsko-hronološke analize, vlasničke i porodične strukture su detalji koji mene posebno zanimaju. Nakon istraživanja, moj je zadatak je da klijentu približim njegov objekat, upoznam ga sa svim prednostima koje dobija njegovom revitalizacijom ili rekonstrukcijom i kako, čuvajući graditeljsko naslijeđe, zapravo dobija ogroman potencijal", objašnjava Marija, pa nastavlja da govori o projektu na kojem trenutno radi:

"Trenutno vodim projekat rekonstrukcije tvrđave u Perastu, tvrđave **Sveti Krst**. Zaista uživam u njemu. Tvrđava je podignuta na lokalitetu „**Kasun**“ tokom **XVI** i **XVII** vijeka, sa manjim kasnijim pregradnjama i promjenama. U skladu sa projektom zadatkom, prvo smo pristupili arheološkim istraživanjima, koja su imala za cilj utvrđivanje ostataka crkve Svetog Krsta, po kojoj je utvrđenje i dobilo ime, a koja potiče još iz IX vijeka, kao i drugih podataka značajnih za istoriju Perasta. Nakon arheoloških, pristupili smo arhivskim, arhitektonskim i stilskim istraživanjima i nakon toga smo započeli izradu idejnog rješenja kojim treba predvidjeti tvrđavi novu namjenu, koja će unaprijediti i istaći njene vrijednosti kao kulturnog dobra koje reprezentuje nekoliko značajnih epoha u razvoju Perasta. Takođe, njenom revitalizacijom, rekonstrukcijom i novom namjenom želimo da je uključimo u kulturnu ponudu ovog prelijepog i jedinstvenog grada"

Zbog sveg istraživanja i usklađivanja, rekonstrukciju tvrđave Sv. Krst u Perastu navodi kao najveći izazov do sada:

To je vrlo specifična lokacija - prvobitna namjena, njena jedinstvenost, odabir buduće namjene, uključujući sve parametre: investitora, Upravu za zaštitu kulturnih dobara i lokalnu zajednicu, odnosno stanovnike Perasta kao i vrlo složena istraživanja. Ta istraživanja su: arheološka, arhivska (Istorijski arhiv Kotor, Peraški muzej, Pomorski muzej, arhiv u Beču, državni arhiv u Splitu i Veneciji...), kao i brojna literatura koja govori o istoriji Perasta, same tvrđave i crkve unutar nje; zatim arhitektonske i stilske analize koje podrazumijevaju opis i detaljan prikaz vremenskih epoha u kojima je njena gradnja počela, sa dogradnjama i rušenjima/oštećenjima, kao i detaljima koji su vremenom nestali ili su uništeni. Nadam se da ću nakon završetka projekta publikovati sva ova istraživanja i tako ozvaničiti i prenijeti sva moja iskustva u vezi sa radom na ovako jedinstvenim i vrlo rijetkim projektima.

INTEGRACIJA STAROG U NOVO

Kao odgovorni projektant i odgovorni arhitekta-konzervator, bila je angažovana na više projekata individualnih stambenih objekata, naselja, stambenih i poslovnih objekata, rekonstrukciji stambenih i javnih objekata i turističkih naselja sa pratećim objektima i sadržajima. Ističe rekonstrukciju palate Kolović u Perastu, Instituta za biologiju mora u Kotoru sa obalnim dijelom i mu- lom i rekonstrukciju i dogradnju Osnovne škole „Savo Ilić“ u Dobroti, koja je bio poklon-projektat biroa Enforma školi.

Takođe je vodila konzervatorski nadzor na izgradnji rive-šetališta u Risnu, kući Borislava Pekića u Šavniku, sanaciji putnih objekata Muo-Prčanj-Stoliv i parapetnih zidova u Perastu.

Kao odgovorni planer učestvovala je na izradi planova višeg i nižeg reda, a konkretno u Crnoj Gori je učestvovala na izradi Strategije razvoja golfa u Crnoj Gori i LSL „Cerovac-Zabrđe“ na Luštici.

Najponosnija je, kako kaže, na projekat turističkog naselja, planiranog u naselju Ljuta u Kotoru, koji joj je bio posebno inspirativan:

"Na ovo rješenje sam ponosna jer se planirano naselje u potpunosti integrisalo u staro urbano tkivo naselja sa kojim se graniči (Ljuta, Dobrota i obližnji Perast), kao i dispozicija objekta, raspored, veličine i obrade otvora. Obrada fasada je predviđena u kamenu podržavajući primijenjenu tehniku zidanja, po uzoru na postojeće objekte u naselju Ljuta i ostale u Bokokotorskom zalivu. Budući smještaj je organizovan u pojedinačnim objektima - vilama. Vile svojim oblikom, volumenom, spratnošću i oblikovanjem transponuju primijenjena tradicionalna rješenja urbanizma i arhitekture naselja Dobrota i Ljuta, ali u savremeni okvir i način korišćenja. Smještajni kapaciteti su organizovani na način da podržavaju tipologiju arhitekture predmetnih naselja i to od tradicionalne kuće u nizu do pojedinačnih reprezentativnih primjera „palata“ i „palacina“. Gabarit je uklopljen u proporciju kvadratne osnove 6x6m i pravougaone 6x9m i 14x9m, dvovodnog ili četvorovodnog krova uglavnom sa viđenicama.

Planirane objekte karakterišu prednji vrtovi – „đardini“ otvoreni prema moru. Spratnost vila varira od Su+P+1 do P+2+Pk. Koristeći pogodnosti terena u padu, objekti su pozicionirani i grupisani u smaknutim nizovima i poluotvorenim blokovima, međusobno povezani pješačkim komunikacijama i uskim prolazima tzv. „kaniželama“. Grupacije objekata su organizovane oko centralne pješačke ulice po principu tradicionalnog primorskog naselja, koja prati nivelaciju terena, a sa koje se odvajaju manje pristupne ulice i stepenice koje omogućavaju prilaz svim objektima i pratećim i zelenim površinama."

Jedan od posljednjih projekata koji me zaista fascinirao je koncertna dvorana Elbphilharmonie u Hamburgu, arhitekata Herzog&Meuron. Najviše zbog činjenice da je čitava ideja bila da se koncertna dvorana postavi na postojeće skladište, vrlo skromnog izgleda i rezultat je spajanje starog i novog - harmonija prošlosti i budućnosti. Divan primjer koji je vrlo brzo postao i simbol ovog grada.

JAVNI PROSTOR JE VAŽAN SVAKOM GRADU

Svaki arhitekta ima svoje neostvarene ideje i zamisli. Marija svoju ideju zamišlja na neobičnom, ali pristupačnom mjestu u Kotoru:

*- Za urbani život jednog grada javni prostor je neophodan. Danas se pojavljuju pitanja i svjedoci smo toga kako pod pritiskom komercijalizacije i urbanizacije očuvati nezavisnost javnog prostora? Moj odgovor na sadašnju situaciju: projektovala/rekonstruisala bih javni, višefunkcionalni objekat odnosno javni prostor. Zamišljam ga na lokaciji **fabrike Rivijera**, jer je neposredno pred ulazak u grad i prostire se u neobičnim gabaritima i na divnom mjestu. Predvidela bih ga kao objekat otvoreno-zatvorenog tipa, tako da može pružiti ugođaj tokom sunčanih, toplih i dugih kišnih dana svim stanovnicima grada, a i mnogobrojnim turistima, koji su sastavni dio naših života i života našeg grada.*

Najveću promjenu u životu učinilo je preseljenje iz Novog Sada u Kotor. Naravno, ne samo u privatnom, već i u profesionalnom smislu.

Nastavak karijere u Kotoru znatno je uticao na moje, do tada utvrđene, projektantske postulate. Svakodnevno sam se susretala, projektovala i planirala intervencije na objektima koji su pod zaštitom spomenika kulture (ili koji su pod zaštitom zbog svojih kulturnih vrijednosti ili pod zaštitom UNESCO-a odnosno Uprave za zaštitu kulturnih dobara) i sve više se interesovala za njih. Takođe, ljubav i opredijeljenost prema konzervatorskoj djelatnosti su mi prenijele kolege iz struke sa kojima svakodnevno sarađujem.

pripremila: mr Neda Savičić

POD LUPOM

KENGO KUMA

KENGO KUMA

“Rođen sam u mjestu Jokohama, nekoj vrsti predgrađa Tokija. Te 1954, kada sam rođen, japanska predgrađa bila su u razvoju, podsjećala su na američka. Kuća u kojoj sam rastao bila je drugačija od onih u kojima su živjeli moji prijatelji. Moj deda, koji je bio doktor, sagradio je našu seosku vikend kuću 1920. godine dok je živio u Tokiju. Do svoje petnaeste godine nisam je volio. Osjećao sam da je velika sramota živjeti u takvoj kući, ali sam postepeno mijenjao svoje mišljenje. Počeli su da mi se sviđaju prirodna tekstura zemljanog zida, drveni ramovi, zidovi od pirinčanog papira. Kuća nije bila sofisticirana, ali sam zavolio grubost tih materijala.”

POSVEĆENOST MATERIJALU

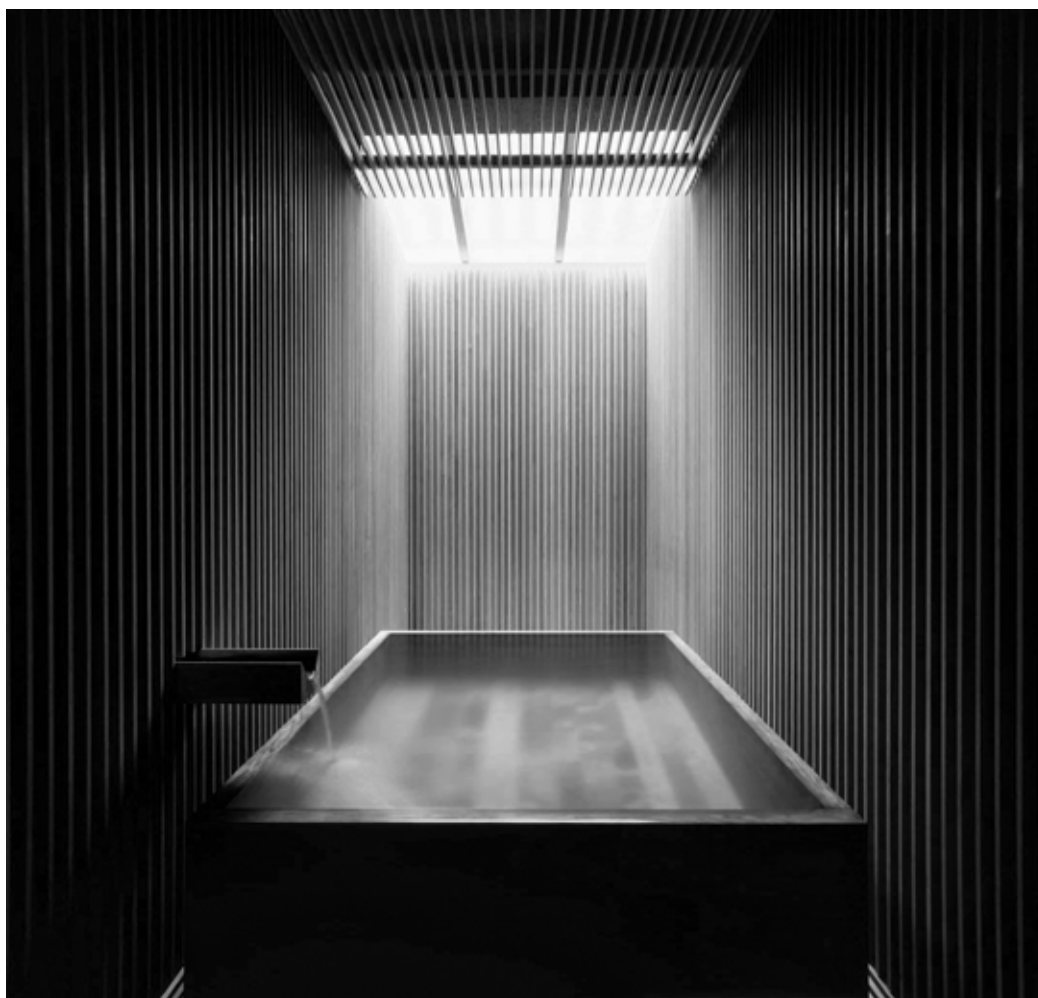
Posvećenost materijalu i poštovanje prema prirodi osjeća se u svim projektima japanskog arhitekta Kengo Kume. Pridaje veliku vrijednost stvaranju jedinstva između arhitekture i okruženja. On koristi prirodne, lokalno dostupne materijale kao što su drvo i kamen, strogo slijedeći svoj cilj – da izbjegne upotrebu betona, jer nam, prema Kuminom mišljenju, beton dozvoljava da zaboravimo ograničenja i da izgubimo osjećaj za mjeru.

*"MISLIMO DA MOŽEMO
SVE DA URADIMO, BETON
NAS ČINI AROGANTNIMA,
A DRVO PONIZNIMA KAO
DIZAJNERIMA."*

Betonske strukture mogu se graditi bilo gdje u svijetu, ali Kengo vjeruje da je posao arhitekta da nađe drugačije rješenje za grad. Konstrukcija od prirodnog materijala koji je manjih dimenzija može imati isto toliku jačinu, a da je pritom meka i blaga i odgovara ljudskoj dimenziji.

Pojedine arhitekta drže se izvjesnih vizuelnih pravila, ali ne i Kengo Kuma. On smatra da pravila nisu srž tradicije, već je to materijalizacija. U japanskoj tradicionalnoj arhitekturi materijali su najbitniji dio. Glavni čin pri projektovanju, prema Kumi, jeste stvaranje kože objekta. Koža je živ organ i njena uloga jeste da olakša interakciju prirodnog svijeta unutar građevine sa vanjskim svijetom prirode.

Ako ima previše dizajna ljudi ne mogu da osjete prirodu

Kuma bježi od forme i definisanja granica prostora. Njegov glavni cilj jeste da učini da arhitektura "nestaje", odnosno srasta sa okruženjem. Jedinstvo se postiže stvaranjem prostora koji je kontinualan, tako da počnemo uviđati da arhitektura nestaje, ostavljajući za sobom samo iskustvo o sebi. Takav kontinuitet Kuma postiže korišćenjem horizontalnih površina kao medijuma koji povezuju ljude unutar kuće sa okruženjem.

Kumine opne koje obavijaju prostor prozračne su, puštaju prirodu unutar sebe. Svjetlost snažno prodire u sve prostore koje Kuma kreira, a kao proizvod nastaje sijenka kojoj se pridaje poseban značaj. Prema mišljenju Kume sijenka je ta koja daje osjećaj harmonije između prostora i čovjeka, a ljudsko tijelo pamti taj osjećaj. "Sijenka daje osjećaj sigurnosti, a to je veoma važno."

Jedan od najvažnijih elemenata japanske kulture, a prisutan kako u arhitekturi, tako i u muzici, poeziji, slikarstvu... jeste praznina. "***Ako ima previše dizajna ljudi ne mogu da osjete prirodu.***" U Kuminim objektima praznina je prisutna, osjeća se, može se udahnuti.

*"SHVATIO SAM
DA ARHITEKTURA
NIJE SKULPTURA,
VEĆ JEDNA VRSTA
FILOZOFIJE O
PROSTORU."*

WATER - GLASS HOUSE

Plitki bazen koji se prelijeva preko ivice i briše liniju, kao i stakleni zidovi od poda do plafona učinili su da granice nestaju. Ambijent je nevjerovatan, otvoren ka okeanu, slike u prostoru se preklapaju, staklo reflektuje, materijali međusobno vizuelno prožimaju.

GREAT (BAMBOO) WALL HOUSE

Bitna karakteristika ovog projekta jeste blizina Kineskog zida. Njegovo nepregledno vijuganje po brdovitom predjelu stvara osjećaj mira, spokoja, vječnosti, ali i prolaznosti. Upravo takav osjećaj budi pogled na njega iz male čajne sobe načinjene u cjelosti od rijetke rešetke bambusovih stabala i staklenih površina. Tišina i spokoj vladaju. Kuma kreira stanje uma, ambijent koji podstiče čulne doživljaje.

HORAY ONSEN Bath house

Kupatilo u Atamiju više nego bilo koji drugi objekat objašnjava značenje pojma nematerijalna arhitektura. Teško da je struktura, više je puka ekspresija mirnog i tihog rituala kupanja, koja prenosi bogatstvo prirodnih fenomena i duboku suštinu oslobađajuće lakoće u uzvišenoj prolaznosti prirode koja ga okružuje.

Villeroy & Boch ViPrint

Villeroy & Boch tuš kade otvaraju nove horizonte za izražavanje vašeg stila i ličnog pečata. Tri visoko-kvalitetna materijala (*Quaryl®*, *keramika i akril*), širok izbor veličina (*standardne i po mjeri*) i različite boje: sa Villeroy & Boch-om možete pronaći savršenu tuš kadu kakvo vaše kupatilo zaslužuje!

KVALITET I IZVRSNOST PO VAŠOJ MJERI

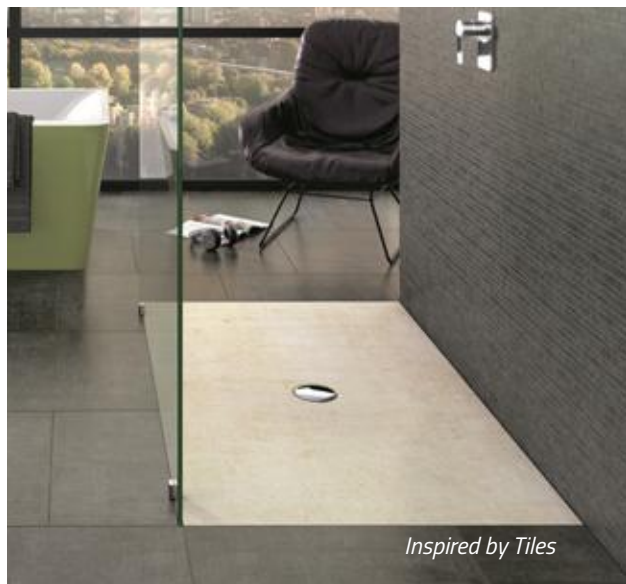
Izuzetan dizajn Infinity tuš kada prepoznat je i dobijanjem prestižnih nagrada **iF Design Award 2016** i **Red Dot Design Award 2016**. Infinity omogućava precizno rezanje za kreiranje prilagođenih rješenja za gotovo bilo koji raspored prostorija. Villeroy & Boch tuš kade su dostupne u klasičnoj bijeloj, ali i u ekskluzivnim bojama i potpuno novom dizajnu. Neke od njihovih ubjedljivih prednosti su anti-slip površina, jednostavna ugradnja i izdržljivost.

VIPRINT

Uz ViPrint rješenja pretvarate tuš kadu u centralno dizajnersko mjesto u vašem kupatilu. Od klasika, preko prirodnih šara kamena ili drveta, do grafičkih struktura i modernih geometrijskih oblika - ova inovativna tehnologija štampe pruža stilski dekor tuš kadama, stvarajući čitav niz opcija da izrazite vaš stil. A osim toga što izgleda nevjerovatno, anti-slip finiš A klase obezbjeđuje sigurnost i jednostavno održavanje, dok je tradicija duga 270 godina, koja stoji iza ovog brenda, garant kvaliteta i pouzdanosti.

Inspired by Heritage

Inspired by Tiles

proces izrade ViPrint-a

VELIKI POVRATAK BRENDA CEDIT S NOVOM KOLEKCIJOM PLOČICA

Pripremila: Alisa Osmanagić, spec.sci.arh.

Renomirana italijanska kompanija FLORIM, lansirala je šestu kolekciju pločica pod čuvenim brendom CEDIT – CERAMICHE D'ITALIA. Brend Cedit, koji je poznat po eksperimentisanju sa inovativnim materijalima i umjetničkim formama, vraća se na scenu u velikom stilu, izbacujući novu kolekciju pločica, koju su dizajnirali neki od najpoznatijih arhitekata i dizajnera u Italiji.

Novu kolekciju granitnih pločica karakterišu svedene, cementne teksture, prožete linijskim ili jakim koloritnim detaljima. Barbara Brondi & Marco Rainò (BRH+), Marco Casamonti (Archea Associati), Giorgio Griffa, Franco Guerzoni, Matteo Nunziati, Giorgia Zanellato & Daniele Bortotto su prvih šest imena iz svijeta arhitekture i dizajna koje je Cedit angažovao za potrebe lansiranja nove kolekcije pločica.

Ove granitne pločice pogodne su za korišćenje kako u enterijeru tako i u eksterijeru a mogu se naći u širokom spektru dimenzija. Kao što se može videti na slikama, Cedit preporučuje postavljanje pločica i u dnevnim sobama.

Italijanski dizajneri, Đordija Zanelato i Danijel Bortoto, dizajnirali su STORIE kolekciju za kompaniju CEDIT – Ceramiche d'Italia, koji su cijenjeni u čitavom svijetu po svojoj italijanskoj keramici, a skoro su ponovo počeli sa radom...

Ovaj duo bio je zaintrigiran promenom izgleda jedne zgrade sa prolaskom vremena. To ispitivanje i interesovanje, dovelo ih je do istraživanja čitavog niza starinskih vila, istorijskih palata i kuća koje je jednostavno pregazilo vreme.

Studirajući zastarele boje izbliza, njihove teksture i nijanse, ovaj duo uspio je da dizajnira asortiman zidnih obloga, koje kreiraju iluziju starenja. *“Ova kolekcija potiče od nostalgичnog putovanja, prema otkrivanju serije italijanskih domaćih ambijenata, koje je neizbježni prolazak vremena duboko izmijenio”*, izjavili su oni.

Njihove nove zidne obloge dostupne su u šest dezena, pri čemu je svaki od njih baziran na različitom tipu zgrade koja zastarijeva: **Palazzo, Cascina, Masseria, Villa, Castello i Casale**. Inkorporirano je izobilje kreativnih efekata, od izbljedjele boje do tradicionalnog fresko slikarstva, odnosno od detalja rđe, do gipsa kog je izmijenila vlaga.

“Tehnološka inovacija omogućava nam da reprodukujemo svoje vizije i sve efekte starenja, odnosno sazrijevanja jedne površine na velikim keramičkim materijalima. Mi kreiramo ono što bi vrijeme inače samo uradilo”, izjavili su dizajneri.

Paleta boja koja je dostupna uključuje blijede tonove sive i bijele boje, kao i isprane nijanse tirkizne i braon boje. Njihove nove zidne obloge mogu se koristiti u enterijeru ili eksterijeru, a osmišljene su kao veliki paneli kojima se lako može prekriti čitav jedan zid.

CEDIT – Ceramiche d'Italia bio je popularni brend tokom pedesetih, šezdesetih i sedamdesetih godina, a Florim grupa ga je skoro ponovo oživjela, uz pomoć saradnje sa prominentnim dizajnerima, arhitektama i umjetnicima. **Storie** je inače prva kolekcija koju su Zanelato i Bortoto dizajnirali za ovaj brend, a njihov studio baziran je u Trevizu.

SAKRIVENE KUHINJE OD GAMADECORA

Trendovi u kućnom dizajnu enterijera sve više favorizuju otvorene prostore zasnovane na multifunkcionalnom konceptu. Kao odgovor na to, španski brend iz grupacije Porcelanosa - Gamadecor, je ponudio novi proizvod - kuhinjske sisteme sa sakrivenim vratima. Ovakav tip kuhinja je idealno rješene za kompaktne prostore, ali i one mnogo prostranije, zahvaljajući načinu na koji se uklapa u bilo koji ambijent. Naime, kada su vrata zatvorena, kuhinja je potpuno neprimjetna i suptilno se utapa u namještaj.

ATRAKTIVNE I FUNKCIONALNE KUHINJE

Izbor kuhinje koji nudi sistem za zatvaranje je najbolji način da se postigne savršena kombinacija estetike i funkcionalnosti. On omogućava da krojite prostor po vašim željama. Kada je kuhinja zatvorena, prostor ima jednu jedinu funkciju - trpezarije ili prostora za sjedenje. Međutim, kada su vrata otvorena, on se transformiše u veliku, raskošnu kuhinju.

GAMADecor
PORCELANOSA Grupo

KUHINJE KOJE SE SAVRŠENO UKLAPAJU

Ovakvi sistemi fenomenalno čuvaju prostor zato što dozvoljavaju kuhinji da se integriše u trpezariju ili dnevni boravak, čineći je neizostavnim dijelom kod uređivanja potkrovlja, kancelarija ili bilo kog prostora kojem je potrebna fleksibilnost. Možete sakriti sve električne aparate i posuđe i u par sekundi preurediti prostor.

PROSTRANIJE SOBE

Kuhinje sa sakrivajućim vratima garantuju dodatnu funkcionalnost i osjećaj prostranosti. I zaista, odlično su rješenje za male prostore gdje je svaki kvadratni metar bitan. Naravno, izuzetno su praktične i u otvorenim prostorima. Jednostavno zatvorite vrata kada ne koristite kuhinju, baš kao da je riječ o običnom kredencu.

OTKRIVAJU SAMO ONO ŠTO ŽELITE

U suštini, ispunjene raznim pomagalicama (posuđe, aparati i ostalo), kuhinje su radni prostor u našim kućama, što znači da nisu uvijek najsređenije. Kao rezultat, ovaj tip kuhinje je idealan izbor, jer može biti sakriven i prikazan, po potrebi.

NAPROSTO SAVRŠENE

Ukratko, ove kuhinje su idealne i za male i za velike prostore, jer pružaju najbolje moguće izbore, zahvaljujući svojoj funkcionalnosti i dizajnu. Gamadecor nudi širok asortiman opcija, garantujući savršen dizajn za svaki dom.

GAMADECOR
PORCELANOSA Grupo

STILOVI U ENTERIJERU

SAVREMENI INDUSTRIJSKI DIZAJN

Pripremio: Stefan Vuković

U životu je potrebna hrabrost da se otvorite i otkrijete baš sve, a upravo to je suština savremenog industrijskog dizajna. Sve ono što drugi stilovi sa mnogo truda prikrivaju, on ponosno i smjelo prikazuje u svoj svojoj sirovosti i neuglađenosti. Ovaj stil od strukturalnih i pomoćnih elemenata pravi izložbeni eksponat, uspijevajući da postigne izgled nedovršenosti i brutalnosti. Industrijski dizajn je možda nastao iz potrebe da se zapušteni prostori poput starih fabrika i skladišta pretvore u adekvatno mjesto za boravak, ali sada je to stil koji odražava urbanost i širokoumnost, stil koji slavi inženjering i mehaničku briljantnost. Upravo je prkos, protivljenje usvojenim normama i buntovništvo ono što čini ga čini sve popularnijim, posebno kod mlađih generacija.

Industrijski dizajn je kod nas itekako zaživio i sigurno ste ga već primijetili u poslovnim i ugostiteljskim objektima – kancelarijama i kafićima. Međutim, njegova osnovna privlačnost je u ušuškanim privatnim domovima - potkrovljima, momačkim sobama, urbanim dnevnim boravcima i sl. Industrijski dizajn istovremeno nudi interesantnu priliku da pomirite (naizgled) suprotstavljene koncepte – sirovost sa suptilnošću, uglađenost modernog doba sa stilom starih vremena. U nastavku je pregled najvažnijih elementa savremenog industrijskog dizajna.

IZLOŽENE CIJEVI, GREDE I ODVODI

Ovo je zaista jedna od najupečatljivijih odlika industrijskog dizajna u enterijeru. Ostavljanje izloženih strukturalnih i mehaničkih elemenata, koji se svuda drugo sakrivaju, je svakako jedan od najsmjelijih poteza u svijetu dizajna. Praktičnost i kreativnost su u osnovi ovog stila, pa je tako i ovdje slučaj. Zašto trošiti vrijeme i resurse na izgradnju novih nekretnina pored tolikog napuštenog prostora? Zašto pokrivati cijevi, grede i odvode, kada se oni mogu učiniti dopadljivim dekorativnim detaljom? I tako dalje - shvatate poentu.

IGRA DRVETA I METALA

Nevjerovatna mješavina zrnastog, ostaralog drveta i glatkog, sjajnog metala je veoma popularan trend u industrijskom dizajnu. Naći pravi balans između metala i drveta je ovdje osnovni izazov. Mnogi se odlučuju da pojačaju prisustvo metala upotrebom čelika visokog sjaja ili hromiranih nastavaka za kuhinju i osvjetljenje. Bilo kako bilo, pravi efekat se postiže kombinacijom ova dva materijala, tako da vas pozivamo da slobodno eksperimentišete. Sami ćete naći najbolju mjeru.

BOJE

Industrijski dizajn generalno favorizuje tople i neutralne boje, prije svega zbog prirode i površine prostora – široki i otvoreni prostori treba da izgledaju široko i otvoreno. Takve nijanse doprinose vizuelnoj toploti i prijatnosti prostora, koji bi u suprotnom bio ispunjen hladnoćom metalnih cijevi i odvoda. Obratite pažnju na tonove sive, koji su sve popularniji.

ZIDOWI

Mnoga zapuštena potkrovlja i stare fabrike i skladišta su pretvorene u prelijepne stambene i poslovne objekte sa karakterom - koristeći ciglane zidove ili beton. U industrijskom dizajnu, oni mogu da budu sjajan detalj restilizovanog prostora – tačnije, detalj koji privlači pažnju i koji može poslužiti kao odlična tema za razgovor. Osim toga, ističe tradiciju i starinski izgled u prvi plan. Ukoliko nemate tako stare objekte, možete se poslužiti nekom od dekorativnih tehnika (malo cink boje, sunđer i kanap mogu čuda da naprave), kako biste pojačali efekat istrošenost i dodali malo drame i dešavanja u svoj enterijer.

PODOVI

Kako bi zadržali istinski industrijski osjećaj, mnogi se odlučuju za poliranje betonskih podova. Ovo je praktična i ekonomična opcija koja se savršeno uklapa u temu industrijskog enterijera. Grubost i nesavršenosti prave veliku razliku (sjetite se – ovdje se rade o isticanju u prvi plan svega onoga što drugi stilovi na razne načine prikrivaju). Međutim, možete dodati i malo kontrasta i topline upotrebom prirodnih materijala (drvo i kamen). U svakom slučaju, efekat je sjajan, za koju god se opciju odlučili.

OSVJETLJENJE

Ovo je izazovan dio, ali makar danas postoji čitava paleta opcija za osvjetljenje. Samostojeće i viseće lampe se po slobodnom izboru koriste u prostorima sa temom industrijskog dizajna. Šinske lampe su takođe dobar izbor za ambijentalno osvjetljenje. Ovaj stil je definitivno pokrenuo industriju, pa sada možete lako kupiti gotove lampe sa metalnim i starinskim finišom, koje se idealno uklapaju u ovakve prostore.

DEKORATIVNI ELEMENTI

Grubo rečeno, moderni industrijski dizajn se vrti oko kontrasta. Svi ti izloženi strukturalni i mehanički elementi bi bili previše agresivni da nema dekoracija koje ih ublažuju. Sofe od pliša, razbacani jastuci, prekrivači, presvlake i tepisi unose vizuelni balans u inače hladne, industrijske karakteristike. Biljke takođe doprinose toploti ambijenta. Kada smo već kod biljaka – u industrijskom prostoru važi maksima “što veće, to bolje”, što je i logično, jer male biljke bi se sigurno izgubile u tako velikim i otvorenim prostorima. Kamin je takođe idealan dodatak, koji doprinosi estatici i utisku.

UMJESTO ZAKLJUČKA

Moderni industrijski dizajn koncept otvorenih prostora izdiže na novi nivo. Namještaj i sitni detalji su ono što definiše većinu prostora, tako da veliku pažnju treba posvetiti njima, ukoliko želite ovaj stil u vašem domu. Iako industrijski dizajn teži minimalizmu, ima sasvim dovoljno prostora da se kroz kontrast iskaže dramatičnost prostora, poput kombinovanja starinskog namještaja i sjajnog metala. Forma i funkcija su jednako važni aspekti kod ovog stila.

Ukoliko bi postojala jedna soba ili jedan prostor koji bi mogao da se posmatra kao esencija industrijskog dizajna, onda bi to bilo potkrovlje ili plafon, gdje ogoljenje cijevi, grede i odvodi izražavaju buntovničku prirodu koncepta.

Iako ovaj stil nije za svaki ukus, industrijski dizajn se definitivno vraća i trend je na koji treba obratiti pažnju u 2018. godini. Ukoliko se i Vi odlučite za njega – Vi ste odvažna osoba, sa karakterom i čestitamo Vam na odluci!

SICILIA

Italijanska pekara i picerija

Brojevi tel. za dostavu:
067/45-35-35, 069/45-35-35 i 020/211-211

SICILIA 1 / 067 63 31 37
TRG KRALJA NIKOLE, BLOK 5

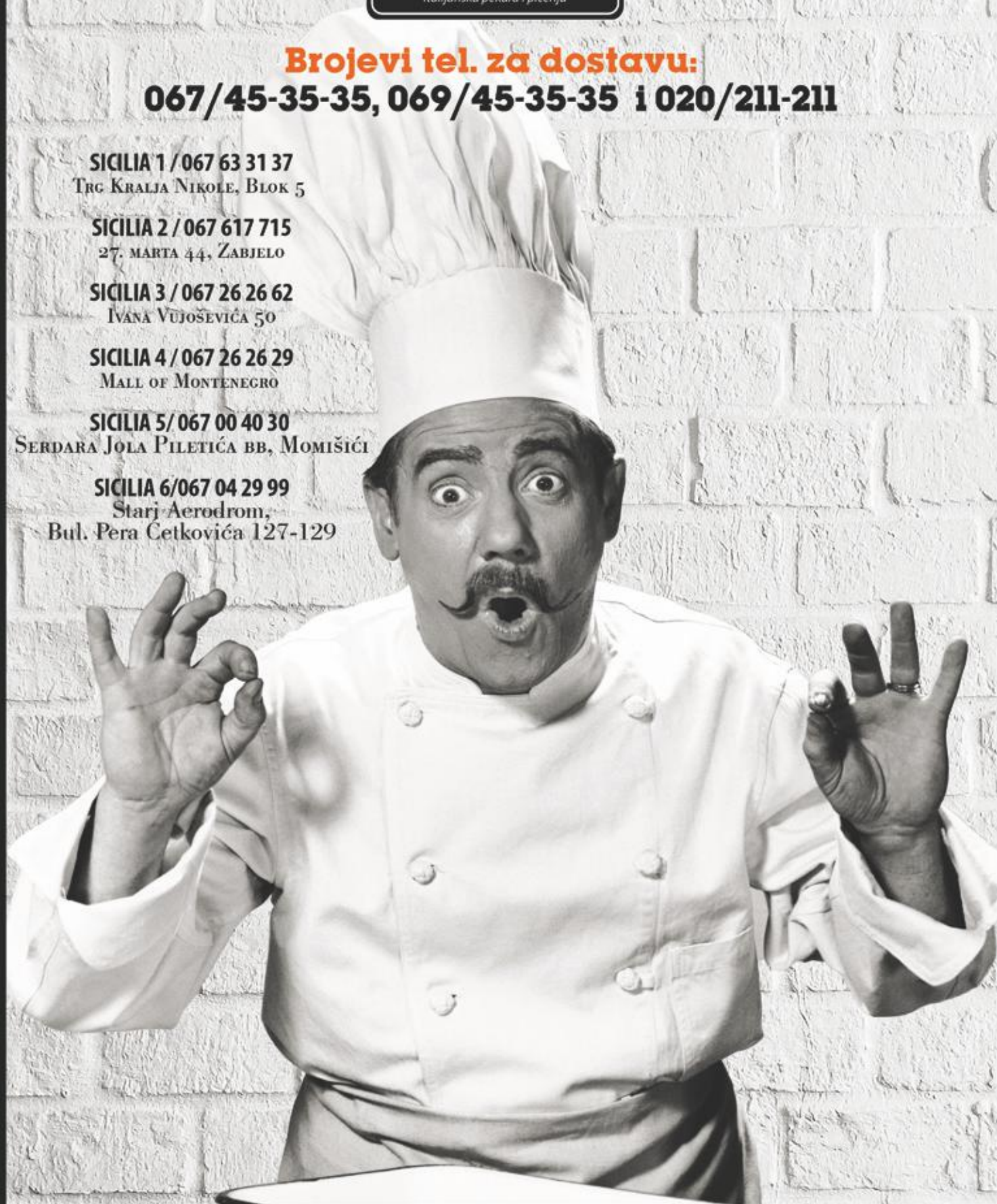
SICILIA 2 / 067 617 715
27. MARTA 44, ZABJELO

SICILIA 3 / 067 26 26 62
IVANA VUJOŠEVIĆA 50

SICILIA 4 / 067 26 26 29
MALL OF MONTENEGRO

SICILIA 5 / 067 00 40 30
SERDARA JOLA PILETIĆA BB, MOMIŠIĆI

SICILIA 6 / 067 04 29 99
Stari Aerodrom,
Bul. Pera Cetkovića 127-129

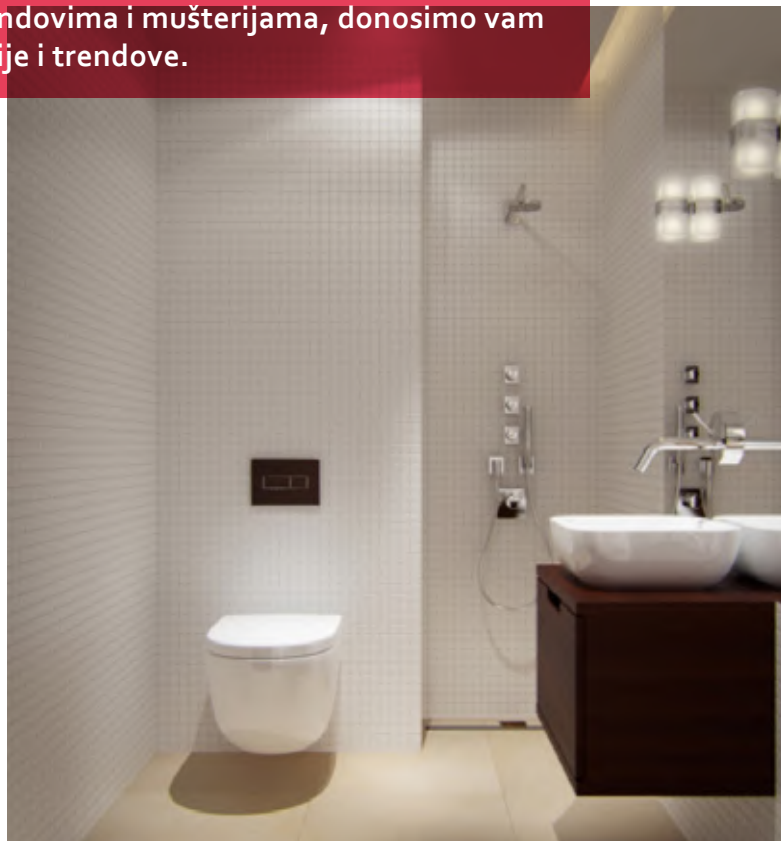
KUPATILA U 2018. GODINI

TRENDOVI KOJI ĆE VAS ZASIGURNO NAVESTI NA
RAZMIŠLJANJE DA STVORITE SVOJU OAZU.

Kupatila su se tokom godina dramatično transformisala – od funkciji podređenog prostora za održavanje lične higijene do sadašnje uloge „duhovnog hrama“ – mjesta za opuštanje i uživanje. Nekada obična soba lišena estetike i karaktera, kupatilo je sada ukrašeno namještajem, bojama, tapetama i tehnologijom, dizajnirano tako da bude lični spa centar i mjesto mira i komfora. Iz iskustva rada sa našim brendovima i mušterijama, donosimo vam najnovije inspiracije i trendove.

KOMPAKTNOST

Sa sve izraženijim trendovima poskupljenja kvadrata životnog prostora, glavni dizajnerski izazov za 2018. godinu je nalaženje kompromisa i balansa između luksuza i malih dimenzija kupatila. Drugim riječima, kompromisa koji bi trebalo da rezultira konceptom „**luksuza u malom**“. Tajna udobnosti u malim kupatilima je efikasnost upotrebe prostora. Svaki centimetar se mora iskoristiti pametno, pa ćemo tako sve više gledati ugradne tuševe koji štede prostor i police umjesto ormarića i stočića. Umjesto njih, baš kao i kod velikih kupatila, stil se može izraziti kroz boje i šare na zidovima i podnu grafiku (posebno onu koja čini da prostor izgleda veći nego što jeste).

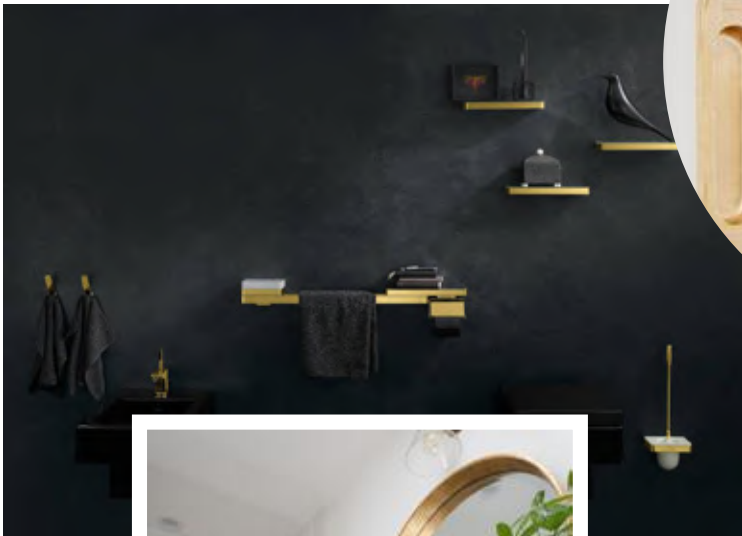

TEHNOLOGIJA

Godinama je Japan bio neprikosnoven lider kada su u pitanju haj-tek kupatila, dok su ostale zemlje sporo prihvale tehnološke inovacije. Međutim, sada sve više ljudi želi u svojim toaletima tehnologiju poput grijača daske, automatskog otvaranja i zatvaranja poklopca šolje, sušača koji se podešava, ugrađenog osvježivača vazduha, muzičkog plejera i tako dalje. Nije samo toalet doživio tehnološku revoluciju, već i cijelo kupatilo. Recimo, sve su popularnije pametne tuš kabine koje automatski podešavaju temperaturu vode i muziku prema vašim preferencijama. Takođe, možete dodati svom ormaru mali frižider koji drži lijekove i pića hladnim.

PODNO GRIJANJE

Ukoliko ste upravo kupili papuče samo da bi izbjegli ledeni osjećaj na stopalima dok se krećete po kupatilu, možda bi trebalo da razmislite o podnom grijanju. Iako se podno grijanje kod nas i dalje veže za luksuz, u suštini je riječ o investiciji u komfor, koja nikad nije bila pristupačnija. Može se kombinovati sa skoro svim materijalima (drvo, beton, keramika...). I ne samo to, podnim grijanjem možete ubiti dvije muve jednim udarcem – dobićete ugodnu površinu za hodanje i istovremeno obezbijediti izolaciju od buke. 2018. je godina kada definitivno možete makar da razmotrite ovo ulaganje.

MESING I ZLATO

Sa snažnim trendom farbanja kupatilskih zidova u hladnije, sive varijante, na scenu se vraća zlato i mesing, dominantno u obliku slavina i ručki. Ovaj novi-stari dizajn sve više dobija na popularnosti, prije svega zbog retro izgleda i osjećaja luksuza i toplote koji pruža. Tradicionalno ispolirani sjajni hrom sve više izlazi iz upotrebe na uštrb mesinga i zlata, a razlog za to je što se sjajno uklapa u sve stilove, a i dobar je kontrast i neutralnim bojama i tamnim tonovima. Takođe ide u prilog novim shvatanjima kupatila kako luksuznog, intimnog prostora za revitalizaciju.

OSVJETLJENJE

Kada pomislimo na kupatilski prostor, prva asocijacija je obično toalet, ormarić, česma i galanterija. Tek nakon toga mislimo na ogledala i osvjetljenje, iako su ove dvije stvari veoma važne za funkciju i estetiku kupatila. Trendovi dizajna kupatila iz 2018. godine u velikoj mjeri se fokusiraju na šeme i stilove rasvjete. Da bi istakli kupatilo, koje je i dalje uglavnom jedan funkcionalni prostor, koriste se kreativne tehnike osvjetljenja. Dimeri (regulatori nivoa osvjetljenosti) su bitan detalj koji doprinosi stvaranju luksuznog i opuštajućeg osjećaja. Postoji još mnogo stilova osvjetljenja koje možete koristiti za kupatilo. Neki od njih su šinsko osvjetljenje - za modernije uređena kupatila, odnosno zidne svjetiljke, ukoliko ste više u retro stilu. Za velika (ali stvarno velika) kupatila sa visokim plafonima, možete koristiti i luster za isticanje glamura i raskošnosti.

JEDINSTVENI OBLICI PLOČICA

Već smo vidjeli kako tehnologija dozvoljava proizvođačima da stvaraju različite vrste dizajna koristeći pločice, ali ovo je priča koja nadilazi boje i dekorativnu grafiku – priča koja transformiše tradicionalni oblik pločica u nešto mnogo interesantnije. Naime, sada je u ponudi mnogo veći izbor različitih oblika. Niste više ograničeni na klasične kvadratne ili pravougone. Umjesto toga možete birati oblike i teksture dijamanta, krljušti, šestougla, arabeske. Ukoliko tražite nov način da oživite svoje kupatilo, ovo je jedan od trendova koji definitivno predlažemo da probate.

NEUTRALNI STILOVI SA PRIRODNIM TONOVIMA

Neutralni stilovi su i dalje veoma popularni. Ljudi i dalje vole nijanse bijele, sive i braon boje za svoja kupatila. Ovaj trend je toliko snažan da će se sasvim sigurno nastaviti i u 2018. godini, ali sa dodatkom prirodnih tonova. Boje koje će biti popularne su organske nijanse zelene, plave i braon. Možete očekivati da vidite sve više dizajnerskih kupatila sa velikim biljkama, cvijećem i čak – travom. Cilj, u vremenu užurbanosti i stresa, je unijeti prirodu u dom. Organski materijali su takođe u trendu – keramika sa izgledom drveta, prirodni kamen i cigla. Postoji dosta načina da se iskombinuje neutralni stil sa prirodnim tonovima. Recimo, zid može biti pokriven mozaik pločicama sa motivom lišća, ili možete ostaviti otvorenu ciglu na jednom zidu, ili možete napraviti svjetlarnik, kako bi imali prirodno osvetljenje i tako dalje. Mogućnosti su brojne...

TAMNI TONOVI

Iako vam se ovo može pričiniti kontradiktornim u odnosu na prethodni trend, u suštini nije tako. Tamni tonovi sve više dobijaju na popularnosti i, iako još nije došlo njihovo vrijeme, sasvim sigurno ćete ih gledati sve više. Postoji određena povezanost između dizajnerskih elemenata u kuhinjama i kupatilima, a baš to je i slučaj sa tamnim tonovima, koji su sve rasprostranjeniji kod kuhinjske stolarije i uređaja. Tipičan primjer kod kupatila mogu biti tamne pločice, otvorene vodovodne cijevi u mat crnoj boji, pa čak i tamno okrečeni zidovi. Najbitnija stvar, ukoliko se odlučite za ovaj stil, je da budete posebno pažljivi da ne pretjerate. Balans je ključna riječ i, ukoliko se koriste pogrešno, tamni tonovi mogu prenijeti osjećaj tmurnosti i očaja.

Za sve opisane trendove koje primjećujemo u svakodnevnom radu sa klijentima izdvaja se jedan zajednički činilac – potreba i težnja da se razbiju šabloni i nađe jedinstven stil. Kada su u pitanju kupatila, to znači prihvatanje tehnologije, smjelih tonova i detalja koje čine prostor interesantnijim. Takođe, bitan je element shvatanja kupatila kao mjesta lične oaze za opuštanje i mir. Sve je više onih koji žrtvuju luskuz u prostorijama poput dnevne i spavaće sobe, na uštrb elegantnijeg i komfornijeg kupatila, što nije nimalo iznenađujuće, kada se uzme u obzir način život koji vodimo.

ULTRA VIOLET BOJA 2018.

Vodeći svjetski autoritet u oblasti boja, **Pantone** institut za boje, konačno je objavio svoj izbor za boju godine za 2018. Ovog puta, odluka je pala na očaravajuću duboku ljubičastu pod nazivom “**Ultra Violet**”.

Pantone kaže da je izabrao ovu boju zato što prenosi “originalnost i genijalnost”. I nema sumnje da je tako. Naime, ove jedinstvena i složena ljubičasta, koja istovremeno fascinira i intrigira, sasvim sigurno će biti hit na modnim

PANTONE®

pistama, ali, isto tako, zbog svog intenziteta, očekuju se ne baš tako jednoglasno pozitivne recenzije, kada je u pitanju dekorisanje “običnih” životnih prostora.

Prošlogodišnji izbor – “Greenery” zelena – takođe je bila hrabar izbor, ali ovu boju je bilo lako integrisati u gotovo svaki dom. Zelena se, zbog svoje povezanosti sa prirodom i blagih tonova, smatra, skoro pa, neutralnom bojom.

ŠTA OVAJ IZBOR ZNAČI?

Važno je istaći da ovogodišnji izbor nije poziv za preuređivanje doma po najnovijim trendovskim nijansama. Malo ko od nas ima budžet i vrijeme da svake godine radi temeljne prepravke u domu. Ipak, ukoliko volite ovu boju, zbog značaja koju ima Pantone-ov Institut u svijetu dizajna, ovo proglašenje će značiti da će mnogo više proizvođača namještaja i dekorativnog aksesoara proširiti svoje asortimane sa ljubičastim nijansama. I ne samo namještaja, već i modnih giganata, automobilska industrija itd. Tako da, ukoliko ste ljubitelj ljubičaste, ovo će biti dobra godina za vas.

LJUBIČASTA U VAŠEM DOMU

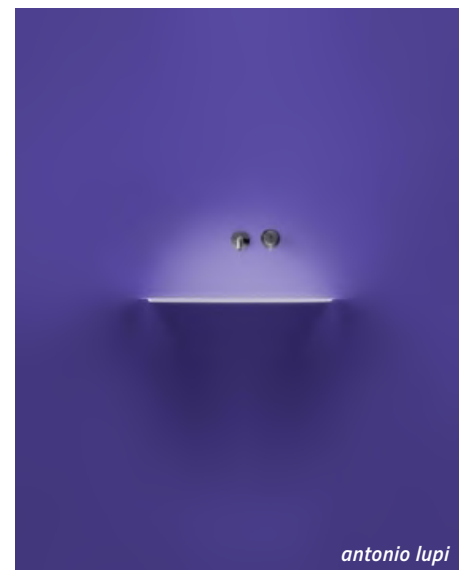
Zato što je tako bujna i zasićena, možda ćete biti iznenađeni koliko sjajno ova boja može izgledati u prostoru. Čak i u malim dozama, Ultra Violet pravi veliku razliku. Dnevna soba prikazana na slici ima samo male tragove ljubičaste, raspoređene po prostoru. Međutim, efekat je sjajan – prostor je istovremeno i živopisan i elegantno sveden – zato što je većina sobe dobro prosvjetljena, a boja je upotrebljavana pažljivo i u ograničenim količinama.

Smatra se da su ljubičaste nijanse umirujuće za psihu. Ukoliko ovo važi za vas, onda ova boja može biti fantastičan izbor za kupatilo, posebno ako ste ljubitelj dugih, opuštajućih kupki. Na fotografiji je samo jedan primjer kako upotrebom “mrvice” ljubičaste možete potpuno izmijeniti prostor za relaksaciju i dati mu novu notu svježine i mira.

Ova boja omogućava postizanje istog efekta i u dnevnoj sobi i sjajna je kod savremenih materijala i prostora. Naime, dodatak ljubičaste oplemenjuje takav prostor, daje mu notu topline koja mu je potrebna, pa on više ne djeluje hladno i negostoljubljivo.

Kao umirujuća boja, ljubičasta može biti očigledan izbor i za spavaću sobu. Dobra kombinacija je intenzivna nijansa za jedan, glavni zid, dok ostali treba da budu neutralni, ali svijetli.

Kada je kuhinja, odnosno trpezarija u pitanju, ljubičasta nije uobičajen izbor, ali ukoliko je prostor dobro osvijetljen, može da upali.

antonio lupi

Kao što ste možda već i zaključili, trik sa ljubičastom je u tome što morate misliti na prosvjetljenost prostora, ukoliko ne želite da on izgleda sumorno. Istovremeno, morate biti pažljivi sa opsegom i količinom, ako ne želite da sve vrišti od intenzivnosti koju ova boja nosi sama po sebi. Takođe, treba obratiti pažnju na kombinovanje sa drugim bojama – svjetle nijanse i neutralni elementi odlično upotpunjuju i ističu svo bogatstvo ljubičaste, kompenzujući tako za njenu dubinu i intenzitet. U svakom slučaju, ova boja jeste za one malo smjelije, ali – ko riskira, taj i dobija – zar ne?

Vrijeme

ŠTA AKO...? ARHITEKTURA I DIZAJN DEJVIDA ROKVELA

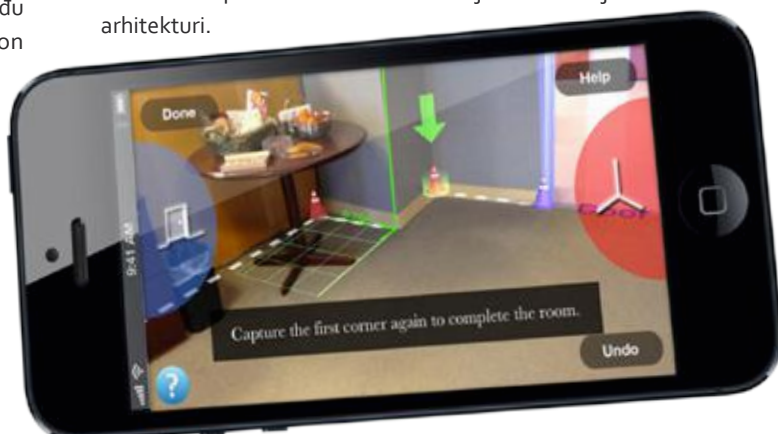
Dejvid Rokvel je jedan od vodećih arhitekata i dizajnera današnjice. U posljednjih trideset godina, istraživao je želju da se stvaraju novi svjetovi, da se pričaju priče i produbi komunikacija i interakcija među ljudima. Ovaj interes je u srži njegovog smisla za igru i mogućnosti – beskrajna radoznalost koja ga konstatno gura da pita, „A šta ako?“. „Šta ako“ je knjiga koja potpuno otvoreno izlaže Rokvelovu genijalnost i istraživanja kao bogatu raskrnicu između arhitekture i pozorišta. Kroz nesagledivu maštu, on čitaocima predstavlja 35 projekata, od inicijalne ideje do faktičke realizacije. Neki od njih uključuju Nobu restoran, W parišku operu, Zapadno krilo Kosmopolitana u Las Vegasu, TED teatar u Vankuveru i mnoge druge. Sjajni tekstovi dobitnika Toni nagrade i čuvenog mjuzikl producenta, **Džona Gvara**, dobitnika Pulicerove nagrade, **Džastina Dejvidosona**, pisanih samo za ovu priliku, kao i razgovor između Rokvela i renomirane arhitektrice **Elizabet Diler** – zaokružuju ovo spektakularno izdanje, koje morate pročitati, ako ste zaljubljeni u arhitekturu i dizajn.

MAGICPLAN: CRTANJE NIKAD NIJE BILO JEDNOSTAVNIJE

MagicPlan je aplikacija koja stvara tehničke nacрте. Ona vrši premjeravanje vaših soba i crta osnove samo na osnovu vaših fotografija. Nakon što izmjerite sve, jednostavno dodate objekte, napomene i atribute da bi kreirali potpuni plan. Aplikacija je dostupna u besplatnoj verziji i na Android i iOS platformi, a jedino je potrebno da imate pametni telefon sa ugrađenim žiroskopom.

MagicPlan transformiše naporne i dosadne pokušaje mjerenja i sastavljanje planova prostora u proces bez napora (da ne kažemo igru). Nama je tokom testiranja aplikacije trebalo svega pola sata da premjerimo i isctamo jednosoban stan. Ono što je najimpresivnije je što smo sve to uradili bez pravog crtanja, mjerenja, pomjerenja namještaja i bez angažovanja stručnjaka.

Ukoliko imate laserski metar, kompatibilan je sa većinom proizvođača i možete ga integrisati putem Bluetooth tehnologije. Ova aplikacija je izuzetno korisna i praktična, bilo da ste profesionalac ili entuzijasta u dizajnu i arhitekturi.

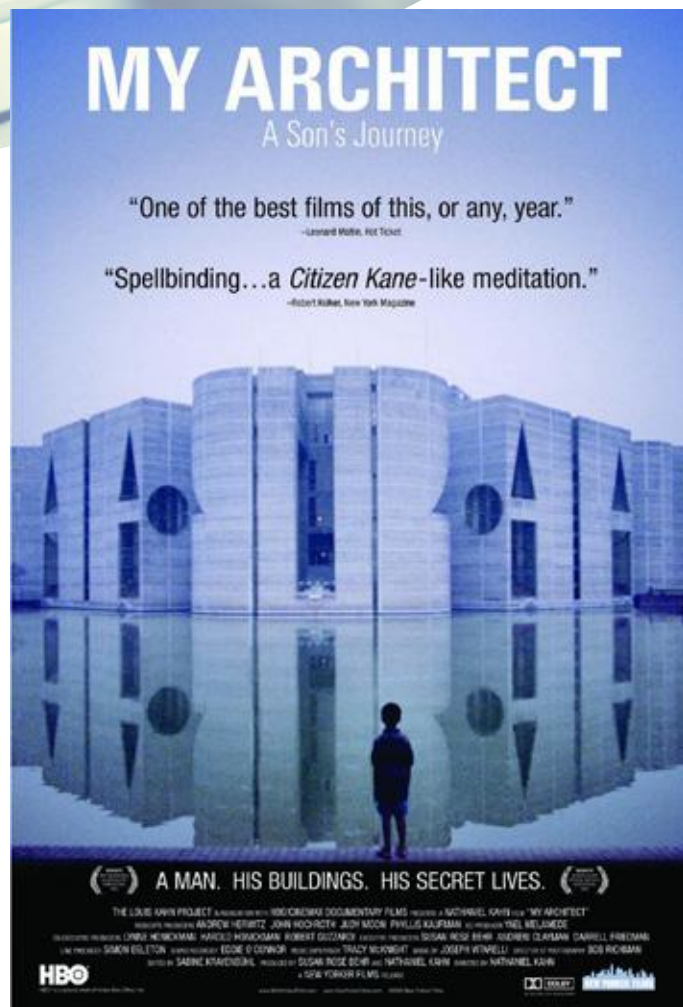
opustanja

MOJ ARHITEKTA (MY ARCHITECT): NEVJEROVATAN DOKUMENTARAC NATEJNIJELA KANA O ŽIVOTU I SMRTI NJEGOVOG OCA, ARHITEKTE LUISA KANA

Film počinje misterioznom smrću **Luisa Kana**, jednog od najvećih arhitekata dvadesetog vijeka. Kan je preminuo u toaletu Nju Jorške metro stanice od posljedica srčanog udara, vraćajući se iz Indije, gdje je jedan od njegovih najvećih projekata – Institut za menadžment u Ahmedabadu bio blizu završetka. Iz nekog razloga, adresa u njegovom pasošu je bila obrisana, pa je, uprkos tome što je bio slavna javna ličnost, njegovo tijelo ležalo neidentifikovano četiri dana. Njegov sin, Natejnijel, režiser filma koji priča ovu potresnu priču, je imao 11 godina u to vrijeme.

"Moj arhitekta" je zadivljujuća priča o nekoliko putovanja - Natejnijelovoj potrazi za samim sobom i svojim ocem i Luisovom nomadskom potragom za dizajnerskom vizijom. Ova spiritualna i fizička putovanja, eksterna i interna, smještena su u često suprotstavljenim enterijerima Kanovih zgrada širom svijeta. Moj arhitekta je dirljiv, duboko humani film, koji ne nudi očigledne odgovore na pitanja koja postavlja, ostavljajući nam razmišljanje o umjetniku Kanu, sudbini i beskrajoj kompleksnosti života.

"Važno je da poštuju materijal koji koristite. Ne možete ga obrađivati po principu: "Pa, imamo puno materijala oko nas, možemo na jedan način, možemo i na drugi." To nije istina. To možete učiniti samo ako poštuju materijal i slavite materijal, umjesto da ga samo mijenjate." – Luis Kan, obraćajući se studentima

Keramika velikog formata u kupatilu

Inspiracije naših arhitekata

Keramičke ploče velikog formata zauzimaju primat u svijetu dizajna već nekoliko godina unazad

Zasigurno znamo da će najbolji svjetski proizvođači keramike nastaviti da uvećavaju dimenzije svoje keramike. Ukoliko ste do sada razmišljali o oblaganju površina u vašem stanu keramikom vjerovatno ste se zapitali - da li je format zaista bitan? Da li vrijedi uložiti svoj novac i trud kako biste prostor oplemenili upravo ovom keramikom? Koje pogodnosti ona nosi sa sobom?

pripremila arh.
Milica Bubanja

OSJEĆAJ PROSTRANOSTI

Poslednje dvije decenije dizajneri, televizijske kuće i ostali mediji podstiču nas na stvaranje otvorenog životnog prostora, koji osvaja osjećajem prostranosti. Prema podacima Daily Telegraph-a broj novih kuhinja koje se otvaraju ka trpezariji porastao je za **50%** u deceniji između 2002. i 2012. godine. Veličina magnum keramike ovakvim prostorima daje besprekoran, sofisticiran izgled, sa kojim se manja pločica jednostavno ne može takmičiti.

Najznačajnija prednost magnum keramike jeste mali broj spojeva. Fuge vizuelno kidaju površinu, sakupljaju prljavštinu i u izvjesnoj mjeri upijaju vodu. To je osnovna slabost keramike malih dimenzija. Dakle, upotreba veće keramike donosi nam i lakše održavanje, odnosno više slobodnog vremena. S obzirom na to da nemamo veliki broj spojeva u kojima ploča osciluje i vjerovatnoća pucanja je znatno smanjena.

VISOKA TEHNOLOŠKA SVOJSTVA

Porculan koji se koristi za izradu ovakve keramike karakteriše dugotrajnost i postojanost. Za razliku od prirodnog kamena nije porozan. Izuzetno je otporan na toplotu, što znači da vruć lonac možete spustiti na površinu bez oštećenja.

RAZLIČITI NAČINI PRIMJENE

XXL dimezije keramike donose nam i nove načine primjene u svijetu dizajna. Njihova veličina i visoke tehnološke mogućnosti čine ih izuzetno pogodnim za izradu kuhinjskih ili kupatilskih ploča, različitih vrsta stolova, kliznih plakarskih krila... Pogodne su i u upotrebi kao podloga iz jednog komada za prostor za tuširanje bez prepreka u koji jednostavno ušetate.

Ako tražite zidnu ili podnu oblogu koja će Vam olakšati život odaberite pločice velikog formata. Nemojte oklijevati, da ukoliko želite, obogatite prostor magnum keramikom. Za potrebne savjete, prilikom odabara ili ugradnje stojimo vam na raspolaganju, sa širokom ponudom keramike od naših renomiranih italijanskih i španskih dobavljača.

Zbog široke mogućnosti primjene, one su definitivno tu da ostanu.

Nevjerovatne veličine keramike od **320x160cm**, u debljini samo od 6mm daje ovom ambijentu upečatljiv karakter. Izražen vizuelni efekat kamena, sa dominantnim vertikalnim talasima, doprinosi stvaranju snažnog emocionalnog efekta. Upotrijebljeni tamni tonovi ove keramike čine atmosferu intimnom tokom tuširanja i boravka u prostoru. Sanitarije italijanskog brenda **CATALANO** su svojim strogim i elegantnim linijama ispratile karakter ambijenta. Prisutna je igra svjetlosti i sjenki na svedenim glatkim površinama, a kao rezultat imamo kupatilo koje pruža više od same funkcionalnosti. Uz pravilnu upotrebu materijala i osluškivanje sopstvenih potreba možete kreirati ambijent u kome ćete sa zadovoljstvom boraviti.

SATOV I KAO NE SVAKI DANAŠNJA DEKORACIJA U DOMU

Uprkos tome što sve manje ljudi nosi ručni sat jer se većina oslanja na mobilni telefon, lijepi satovi su ponovo u trendu u dekoraciji doma, a neke od njih možete napraviti i sami.

Ono što je sigurno, kreativan, inovativan i lijep sat može postati centralni element u vašem enterijeru i njegov najbolji ukras. Stoga vam u nastavku otkrivamo neke od inspirativnih ideja koje bi sigurno mogle da nađu mjesto i u vašem domu.

Retro satovi

Bez obzira na to da li se radi o budilniku za natkasnu, velikom dedinom satu u predsoblju ili klasičnom, okruglom zidnom - satovi treba, prije svega, da budu dekorativni. Sve su popularniji starinski satovi, replike sa željezničkih stanica i nekadašnjih banaka. Čak i novi satovi mogu da dobiju patinu. Uz malo šmirgle ili namjernih ogrebotina, nov sat će izgledati kao da je prohujalo dosta vremena, a ukoliko se doda zanimljiv metalni ram, izgledaće ekskluzivno.

“Mehanizam” sat

Kada na zidu ima dovoljno prostora oko sata mogu da se dodaju stari zupčanci i metalni šrafovi koji će stvarati utisak da je časovnik dio nekog velikog mehanizma.

Bicikl kao retro sat

Oni koji žele još upečatljivije i zanimljivije satove, koji ne moraju ni stajati na zidu, verovatno će biti oduševljeni idejom "sat-bicikla" koji definitivno ne može proći nezapaženo gdje god da se nađe.

Satovi za dječije sobe

Ukoliko razmišljate o kreativnim satovima za dječju sobu, površina sa kazaljka može da se ukrasi leptirima, vilama ili nekim drugim motivima iz crtanih filmova ili bajki koji će je okruživati i davati veseo ton. Ako tome dodate i kreativne zidne dekoracije, dobićete savršen kutak za svoje dijete.

Satovi za kuhinje

O beskrajnim mogućnostima za dizajn satova svjedoči i jednostavna ideja koja će se savršeno uklopiti u svaku kuhinju. Iskoristite običan sat i dodajte nekoliko tipičnih predmeta iz kuhinje (najčešće escajg) i dobićete vrlo upečatljiv sat koji vam je u kuhinji uvijek koristan.

ISPUNITE DOM KISEONIKOM -BILJKE KOJE PREČIŠĆAVAJU VAZDUH

Većinu svojeg vremena danas provodimo u zatvorenom prostoru, potpuno udaljeni od uticaja prirodnih sila. Bilo da smo u kući, šoping centru, kafiću ili kancelariji – svakodnevno smo okruženi izolacionim materijalima, klimatizacionim uređajima, osvježivačima vazduha, koji stvaraju vještačku okolinu, potencijalno prepunu skrivenih opasnosti po zdravlje.

Šta udišemo?

Štetni uticaji toksina u vazduhu zavise od više faktora, koji uključuju količinu, način, vrstu i dužinu izloženosti. U nastavku teksta se nalaze najčeći toksini sa karakterističnim simptomima.

TRIHLORETILEN – organsko jedinjenje, koje se može naći u mastilu za štampanje, proizvodima za bojenje i lakiranje, ljepilima i slično. Simptomi kratkotrajnog izlaganja uključuju stanje uzbuđenosti, omamljenosti, glavobolje, mučnine, a u težim slučajevima i kome.

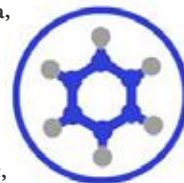

FORMALDEHID – nalazi se u više od 3000 vrsta proizvoda, poput zavjesa, papirnih kesa, papirnih maramica, ubrusa, šperploča i sintetičkim tkaninama. Simptomi kratkotrajnog izlaganja su: iritacija nosa, usta i grla, a u teškim slučajevima i naticanje grkljana i pluća.

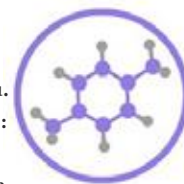

AMONIJAK – Nalazi se u sredstvima za održavanje podova i prozora, osvježivačima vazduha i đubrivu. Simptomi kratkotrajnog izlaganja uključuju iritaciju očiju, kašalj i upalu grla

BENZEN – uporebljava se za pravljenje plastike, vještačke smole, sintetičkih vlakana, deterdženata, lijekova i pesticida. Takođe se može naći u duvanskom dimu, izduvnim gasovima automobila, lijepku, boji itd. Simptomi kratkotrajnog izlaganja mogu biti: iritacija očiju, mamurluk, omamljenost, glavobolja, povećana brzina otkucaja srca i u nekim slučajevima – koma.

KSILEN – Upotrebljava se u štamparskoj industriji, u proizvodnji kože, gume i boje. Takođe se može naći i u izduvnim automobilskim gasovima i duvanskom dimu. Simptomi kratkotrajnog izlaganja uključuju: iritaciju usta i grla, zbnjenost, glavobolju, smetnje u radu srca, oštećenje jetre i bubrega, a u teškim slučajevima – komu.

PROČISTITE VAZDUH PRIRODNIM PUTEM

Alarmantno je što se većina proizvoda koji sadrže ove štetne materije se mogu naći u prostirima u kojima redovno boravimo. Iako je najbolje rješenje jednostavno se odseliti iz takvih objekata, to, naravno, u većini slučajeva nije realno. Osim toga, često nije ni moguće procijeniti sve opasnosti koje vrebaju u prostorima.

Jednostavan i jeftin, naučno dokazan pristup je oplemenjivanje prostora kućnim biljkama, koje prečišćavaju vazduh i smanjuju štetan uticaj toksina na zdravlje. Zahvaljujući istraživanju, koje je sprovela agencija NASA (National Aeronautics and Space Administration), otkriveno je da kućne biljke ne samo da obogaćuju vazduh kiseonikom, već ga oslobađaju i od toksičnih hemikalija. Istraživanje agencije **NASA POKAZALO JE DA ODREĐENE BILJKE MOGU TOKOM 24 SATI MOGU UKLONITI I DO 87% ZAGAĐIVAČA VAZDUHA**. Biljke poput filodrendona (lat. Philodendron) i hlorofituma (lat. Chlorophytum Comosum) najefikasnije su u pročišćavanju vazduha od molekula formaldehida, dok su kućne biljke drvo života (lat. Dracaena fragrans) ili spatifilum (lat. Spathiphyllum) odstranile i do 80% benzena iz zatvorenih prostorija.

Koje biljke gajiti?

Da bi biljke kvalitetno čistile vazduh, preporuka je da se postave makar dvije za deset kvadratnih metara i prostor visine plafona do tri metra. Mi vam donosimo predloge za biljke koje su izuzetno efikasne, a istovremeno jednostavne i lake za održavanje. Sve dobro podnose klimatske uslove u stambenim i poslovnim prostorima, budući da dolaze iz tropskih područja. Visoka temperatura i manjak prirodne svjetlosti im ne predstavlja problem, a da bi preživjele potrebno je zadovoljiti minimum osnovnih zahtjeva.

Spatifilum (Spathiphyllum)

Tropska biljka koja je izuzetno otporna i nije zahtjevnica kada je u pitanju direktna sunčeva svjetlost i voda. Za zalivanje se možete upravljati po njenim listovima. Naime, ukoliko zaboravite da je zalijete, vidjećete da će joj listovi vidno klonuti. Čisti prostor od benzena, formaldehida i smatra se da apsorbuje štetno elektrostatičko zračenje ekrana.

Hlorofitum

(Chlorophytum Comosum)

Ova biljka, koja vodi porijeklo iz Južne Afrike, idealna je za početnike jer dobro podnosi neredovito zalivanje. Iako voli svijetle pozicije, vrlo dobro uspijeva i u hladu. Čisti prostor od ksilena, ugljičnog dioksida i formaldehida.

Dracena (Dracaena fragrans)

Jedna od najpoznatijih Dracena je poznatija kao drvo života. Dobro podnosi slabo osvijetljena mjesta, ali joj ne odgovara temperatura niža od 16 stepeni, kao ni učestalo zalivanje tokom zime. Čisti prostor od formaldehida.

Najbolji zeleni prečišćivači:

- 1 Philodendron scandens
- 2 Philodendron selloum
- 3 Hedera helix - Bršljan
- 4 Chlorophytum comosum - Hlorofitum
- 5 Ficus benjamina - Fikus bendžamin
- 6 Epipremnum aureum – Zlatna puzavica
- 7 Spathiphyllum – Spatifilum
- 8 Dracaena fragrans – Drvo života
- 9 Dracaena marginata
- 10 Aglaonema modestum

UDAHNITE ŽIVOT ZIDOVIMA

Ako nemate puno slobodnih ravnih površina na kojima biste mogli smjestiti svoju novu dracenu ili neku drugu saksijску biljku, zašto ih ne biste okačili na zid?

Ovakve biljke poznatije su kao **"live picture plants"** (eng. žive slike). Kao što im sam naziv kaže, one premošćavaju prazninu između umjetnosti i hortikulture. Osim dekorativne vrijednosti i estetike, izuzetno su i praktične. Naime, lako se kače i održavaju, mogu se koristiti unutra i napolju i ne postoje granice kada je riječ o izboru bilja. Tako, na primjer, možete oživjeti svoju kuhinju živom slikom začinskog bilja (bosiljak, nana, ruzmarin i sl), oplemeniti hladan kancelarijski i korporativni prostor ili ih iskoristiti kao centralno mjesto na zidu dnevne sobe.

SVE ŠTO TREBA DA ZNATE O **PROZORIMA** PRIJE KUPOVINE

Prozori su integralni dio svakog stambenog objekta, ali i najvažniji faktor njegove energetske efikasnosti. Na prozore često otpada i do 50 posto ukupnih energetskih gubitaka. Uz to, prozori su i važan aspekt uređenja prostora i životnog komfora. Zbog svega toga, izbor kvalitetnih prozora je izuzetno važan zadatak, a u današnje vrijeme, kad je ponuda materijala, tehnologija i proizvođača bogata, mogućnost pogrešnog izbora veća je nego ikada prije. "**Kako odabrati kvalitetnu spoljnu stolariju?**", pitanje je koje sve više dobija na značaju.

TOPLOTNI GUBICI

Prije svega, treba utvrditi odgovaraju li prozori tehničkim kriterijumima. Jedan od najbitnijih je koeficijent prolaska toplote (**U**). Koeficijent prolaska toplote, prostim jezikom rečeno izražava toplotne gubitke, tako da, prilikom kupovine, vodite računa da je ova cifra bude što je moguće niža. Evropska regulativa propisuje maksimalni koeficijent **1,4-1,8 W/m²K**, a poređenja radi, najefikasniji prozori imaju koeficijent **0,8 W/m²K**, dok kod onih stari i neefikasni ide i do **3,5 W/m²K**.

Na energetske gubitke utiče više elemenata, a osnovni je koeficijent termoenergetske prolaznosti kroz staklo i profil (već pomenuti U-koeficijent). Na njegovo smanjenje na staklima se utiče ugradnjom dvostrukih i trostrukih stakala čiji je međuprostor ispunjen vazduhom ili, u boljem slučaju, **inertnim**

gasom - argonom. Sa spoljašnje strane površine prozora mora postojati premaz koji smanjuje toplotno zračenje preko prozora. Na taj način se dopušta ulaz toplote, ali ne i izlaz. Sam premaz je bezbojan i ne utiče na prolaz svetla. Staklo sa takvim premazom možete prepoznati po nazivu i etiketama "**low-e staklo**". Prema podacima proizvođača, mijenjanje starog jednostrukog prozora sa novim dvostrukim je investicija koja se isplati već za dvije sezone grijanja (kao primjer je uzeta vrijednost U- koeficijenta od **1,30 W/m²K**, sa premazom). Ugradnja prozora oko **1,1 W/m²K** slična je investicija, a oni koji imaju ispod **1,00 W/m²K** postaju bitno skuplji u odnosu na uštede, pa se koriste samo kod pasivnih kuća (najveći standard energetske efikasnosti).

IZBOR MATERIJALA

Aluminijski prozori su postojani i otporni na vremenske uslove. Ne stare i lako se održavaju. Prednost im je i da bojanje profila bitno ne utiče na cijenu, pa je mogućnost kombinovanja boja veća u odnosu na PVC, gdje druga boja osim bijele često značajno povećava konačnu cijenu proizvoda. S druge strane, nedostatak aluminijskih prozora je visoka cijena, ali im je zato vijek trajanja i do 50 godina.

Plastični (**PVC**) prozori imaju bolju toplotnu zaštitu od aluminijskih i bolje dihtunge, pa je i zvučna izolacija bolja. Cijena je prilično niža od alu, ali imaju kraći vijek trajanja i nisu prihvatljivi sa ekološkog aspekta jer njihova proizvodnja i reciklaža zagađuju okolinu (**neki profili sadrže kadmijum, olovo, toksične omekšivače i toksična sredstva za zaštitu od požara**). Valja reći i da su problemi kupaca PVC stolarije mogu desiti već prve zime nakon ugradnje, kada zbog temperaturnih razlika dolazi do velikog širenja ili skupljanja.

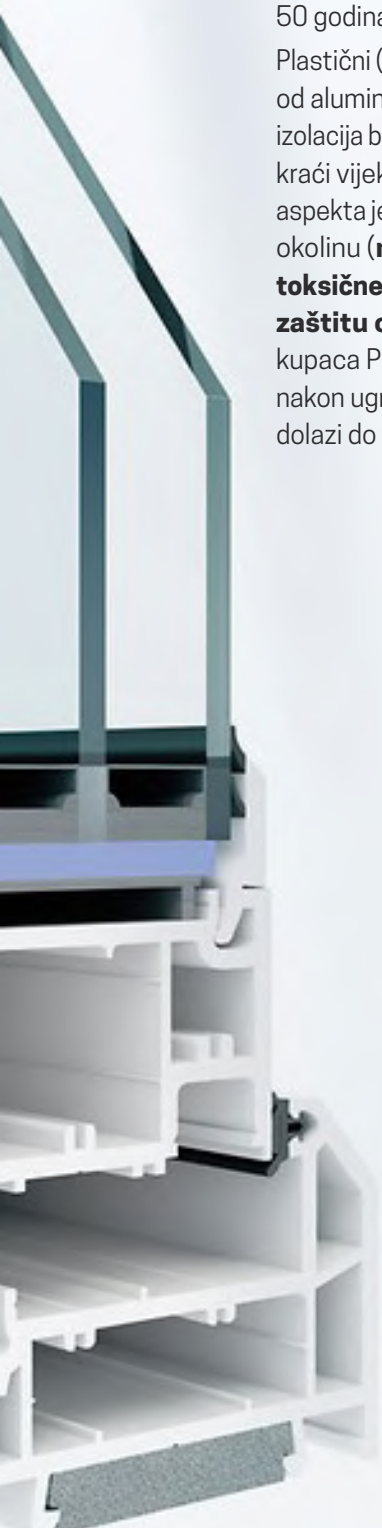
Kako bi se smanjili toplotni gubici izostaklo je standardno staklo za alu i PVC stolariju. Izostaklo je stakleno tijelo sastavljeno od najmanje dvije staklene površine, gdje je međuprostor ispunjen suvim vazduhom ili nekim drugim gasom, poput argona. Kvalitet izostakla zavisi od kvaliteta materijala i načina izrade.

STAKLO ZA IZRADU IZOSTAKALA:

1. Float staklo je ravno prozirno staklo i ugrađuje se u debljinama od 3 mm do 10 mm.
2. Laminirano staklo je sastavljeno od više float stakala zalijepljenih folijom. Ovo se staklo koristi iz sigurnosnih razloga, jer ne puca u male komadiće prilikom oštećenja.
3. Kaljeno staklo je float staklo koje je termički obrađeno zbog poboljšanja mehaničkih osobina. U slučaju razbijanja raspada se na veliki broj malih komadića tupih ivica pa je vrlo bezbjedno.
4. Ornament stakla su stakla kod kojih je površina ukrašena različitim uzorcima.
5. Reflektujuće staklo premazano je metalnim filmom koji dio svjetlosti odbija, a dio propušta.

NIZAK U-KOEFICJENT KOD IZOSTAKLA ZAVISI OD:

1. Debljine i broja međuprostora (U-koeficijent se smanjuje većim brojem međuprostora i većom širinom).
2. Punjenje međuprostora (izostaklo se puni vazduhom ili gasom koji bitno smanjuju U-koeficijent).
3. Izbor stakla (debljina stakla vrlo malo utiče na U-koeficijent, ali ga upotreba niskoemisionog premaza bitno smanjuje).

NISKOEMISIONO STAKLO

Nanošenje tankog sloja vanadijum-oksida na unutrašnju stranu stakla omogućava propuštanje infracrvenih zračenja (i zadržavanje toplote), a tokom ljetnjeg perioda sprečava prolaz i gubitak toplote kroz staklo. Ušteda energije je značajna i primjenom ovih stakala može se dostići i do **50% uštede energije** za klimatizaciju. Dodatne prednosti niskoemisionog stakla su da se odnosi nanesenog materijala mogu mijenjati, tako možete imati staklo tačno prilagođeno za vaše klimatsko područje. Razlika u cijeni između običnog i pametnog stakla je nekih 20 posto, ali se to vrlo brzo isplati. Još jedno bitno svojstvo pametnog stakla je samočišćenje, otpornost na klimatske uslove i dugačak životni vijek. Ako se nanese tanak sloj titan-oksida na površini će se odvijati redox-proces, pri čemu se organske nečistoće na površini stakla uglavnom rastvaraju na ugljen-dioksid i vodu.

DIHTOVANJE

Na kraju, izuzetno je bitan i kvaliteta zaptivanja. Uvidom u poprečni presjek profila prozora može se vidjeti da je veza prozorskog krila i okvira ustvari složena konstrukcija, koja onemogućava prolaz vazduha i vode. Spoljašnji dio onemogućava prodiranje vode na unutrašnji dio profila, a u unutrašnjem dijelu profilacijom se postiže zaptivanje vazduha. Dobro dihtovanje prozorskog profila, kao i ispravna montaža prozorskog profila na spoljašnji zid imaju ključnu ulogu u smanjenju ukupnih toplotnih gubitaka.

KAKO DA POBOLJŠATE POSTOJEĆE PROZORE

Do najvećih gubitaka toplote dolazi zbog lošeg dihtovanja prozorskog krila i okna prozora, koje se može riješiti stavljanjem različitih vrsta zaptivača. Ako materijal prozorske konstrukcije dobro provodi toplotu, uz energetske gubitke javljaju se i oštećenja izazvana kondenzacijom. Poboljšanje toplotnih karakteristika postojećih prozora moguće je postići na sljedeće načine: zadihtovati prozore (i spoljna vrata), provjeriti i popraviti okove na prozorima (i vratima), izolovati kutije za roletne, redukovati toplotne gubitke ugradnjom roletna ili zavjesa i sl.

iD MIXONOMI

LVT PODOVI

Pomerite
granice
svoje
kreativnosti

ID Mixonomi kolekcija sa 10 različitih oblika i 33 boje nudi bezbroj mogućih kombinacija za stvaranje i izražavanje ličnog stila u prostoru koji vas okružuje. Izrazita **otpornost na fleke i ogrebotine, lako postavljanje i održavanje** čine ID Mixonomi savršenim podnim oblogama čak i za visokofrekventne prostore.
www.tarkett.rs

 Tarkett

NIKOLINA SEKULOVIĆ

Student specijalističkih studija na Arhitektonskom fakultetu u Podgorici. Uporedo odrađuje privravnčki staž u sklopu Programa za stručno osposobljavanje. Osnovne studije je završila kao studentkinja sa najvećim prosjekom u generaciji i srednjom ocjenom A. Iako jedna od najperspektivnijih arhitektica u zemlji, Nikolina priznaje da arhitektura nije oduvijek bila njen izbor.

"Tokom sazrijevanja sam imala različita interesovanja. Vjerovatno, kao i kod većine studenata arhitekture, preovladala je sklonost ka crtanju, ljubav prema geometriji i drugačijem poimanju prostora pa se na taj način i ona uvukla u moj svijet. Smatram da okolina u kojoj živimo nema dovoljno razvijenu sliku o značaju arhitekture i poslu jednog arhitekta, pa samim tim veoma teško može implementirati osjećaj o arhitekturi kao zanimanju kod djece i omladine. O njenom značaju i značenju počela sam učiti tek na studijama i imala sreće da pogodim "pravu stvar", koja mi ide od ruke. Moram priznati da nijesam imala predstavu u kakav izazov se zapravo upuštam".

VEĆ NA POČETKU STUDIJA SHVATILA JE DA SE PRED NJOM NALAZI IZAZOV I PUT PUN TRUDA I ODRICANJA.

"Prvog dana fakulteta profesor nam je poručio da se slikamo, izradimo te fotografije i pošaljemo porodici i prijateljima da ih urame, jer ukoliko planiramo da se posvetimo ovom pozivu i fakultetu, sigurno nas neće često gledati", objašnjava Nikolina. "Time nam je i stavio do znanja koliko je odricanje koje ovaj poziva zahtijeva. Poslije skoro četiri godine, mogu reći da je bio u potpunosti u pravu. Ipak, ovakvi uslovi su doveli do formiranja zajednice među ljudima sa fakulteta, koja je od samog starta veoma dobro funkcionisala, tako da smo u teškim predpredajnim terminima zajedno učili, crtali i uvijek znali kako da oraspoložimo jedni druge, pomognemo, pa čak i da se razbudimo igrajući badminton ispred fakulteta u 5 sati ujutru, kako bismo kasnije mogli da nastavimo sa radom"

ZA SVOJ RAZVOJ POSEBNO ISTIČE ZNAČAJ PUTOVANJA I UPOVZNAVANJA DRUGIH KULTURA I UMREŽAVANJE TOKOM STUDIJA.

"Iz putovanja se nauči mnogo. Veliku vrijednost vidim u organizacijama koje spajaju studente iz različitih krajeva svijeta, a pritom i obrađuju aktuelne teme u arhitekturi. Postoje studentske organizacije kao što su: **Arhitektonski studentski kongres (prostor bivše Jugoslavije), Kotor Apss, a jedna koju bih posebno istakla je EASA (European Architecture Student Assembly).** EASA predstavlja najveću platformu studenata arhitekture sa prostora cijele Evrope Svake godine EASA se organizuje u drugoj zemlji gdje se 600 studenata arhitekture okuplja i učestvuje na različitim vrstama radionica (konstruktivne, dizajnerske, teorijske) na kojima mogu razvijati svoje, kako teorijsko tako i praktično, znanje i odgovoriti na zadatu temu. Ova dvonedeljna, ljetnja organizacija, pored toga što za cilj ima razmjenu socijalnih, arhitektonskih i kulturoloških znanja, razmjenu ideja i zajedničku saradnju studenata iz svih krajeva Evrope, nudi i predavanja i izložbe iz različitih oblasti koja su otvorena za sve učesnike radionica. Upravo zbog ovoga je smatram neophodnom za sve studente arhitekture.

Upravo je na jednom od tih putovanja, u sklopu radionice **Impact/Intact** u Finskoj 2017. godine, mogla da iz prve ruke vidi i osjeti moć djela čuvenog arhitekta Alvara Alta, koja su je inspirisala.

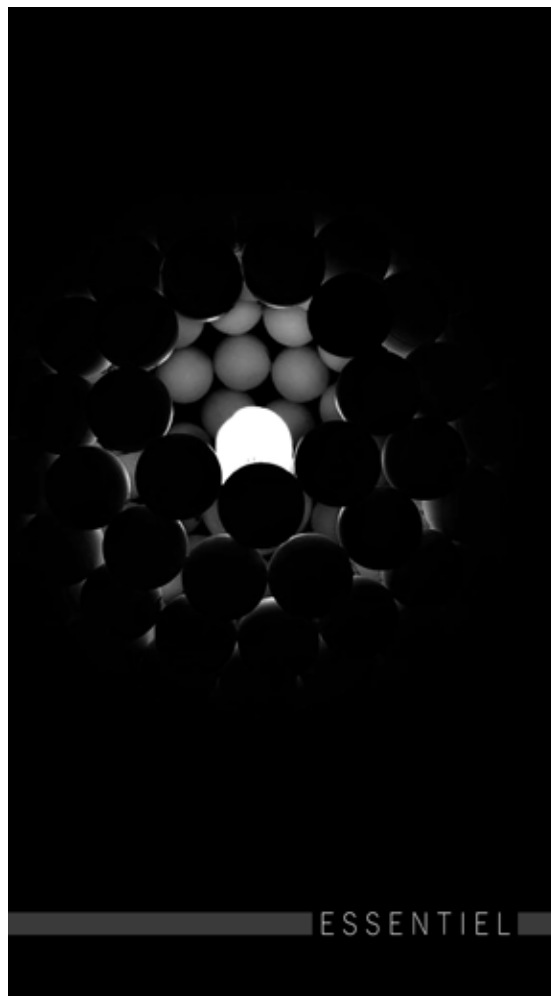

"Poslednji kompleks objekata koji je na mene ostavio poseban utisak projektovao je Alvar Alto. S obzirom da sam bila u prilici da taj kompleks posjetim shvatila sam, na konkretnom primjeru, značaj istovremenog projektovanja i promišljanja, kako spoljašnjeg tako i unutrašnjeg prostora, detalja i ambijenta koji korisnika tog prostora konstantno prate".

Na pitanje šta je za nju najveći izazov kada je u pitanju ovaj poziv, Nikolina ističe vječitu težnju za znanjem i mirenje koncepta i stvarnosti. Arhitekta mora da bude svestrana ličnost, koja uvijek želi više od sebe.

"Baviti se arhitekturom i pokušavati unaprijediti sredinu je samo po sebi veliki zadatak. Najveći izazov predstavlja balansiranje i prikupljanje znanja iz svih profesija, koje mora izroditi dogovorom između zamisli i stvarnosti. Arhitekta istovremeno mora da bude vizionar sa kvalitetnim idejama i konstantnim stremljenjem ka progresu, a pritom sve to mora biti dobro potkivano sa ekonomske i pravne strane. Mora zadovoljiti potrebe svih korisnika, a pritom stvoriti nešto inovativno sa funkcionalnim, estetskim i konstruktivnim kvalitetima. Zavisno od namjene objekta, arhitekta mora prodrijeti u srž svih struka kako bi shodno tome shvatio način funkcionisanja ljudi u nekom objektu i uspio prilikom projektovanja. U ovoj profesiji je potrebno biti više profila istovremeno: vizionar, inženjer, sociolog, psiholog, ekonomista, pravnik, trgovac"

Iako je tek zakoračila u profesionalne vode, iza Nikoline stoje brojni projekti, a sa posebnom ponosom ističe svoj prvi "ozbiljniji" projekat rađen na fakultetu.

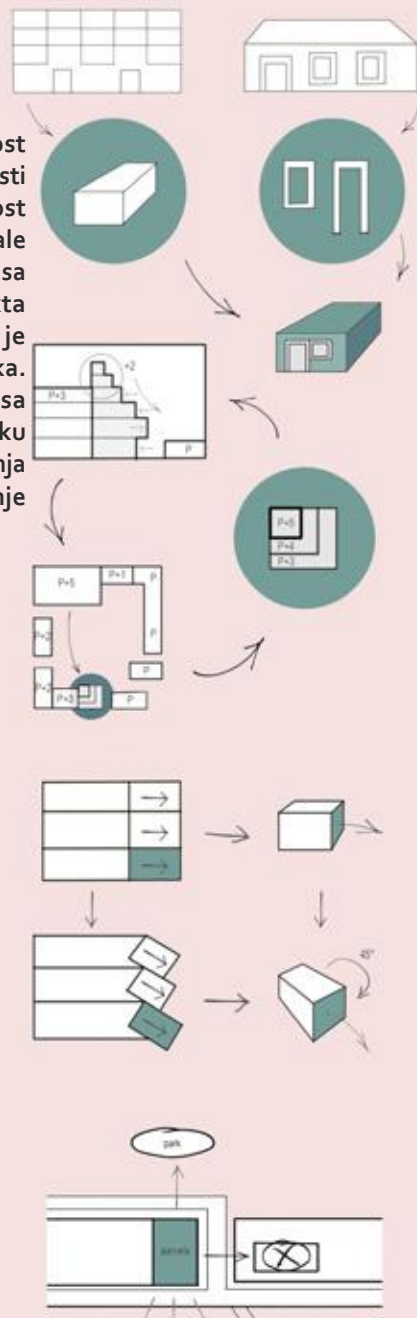
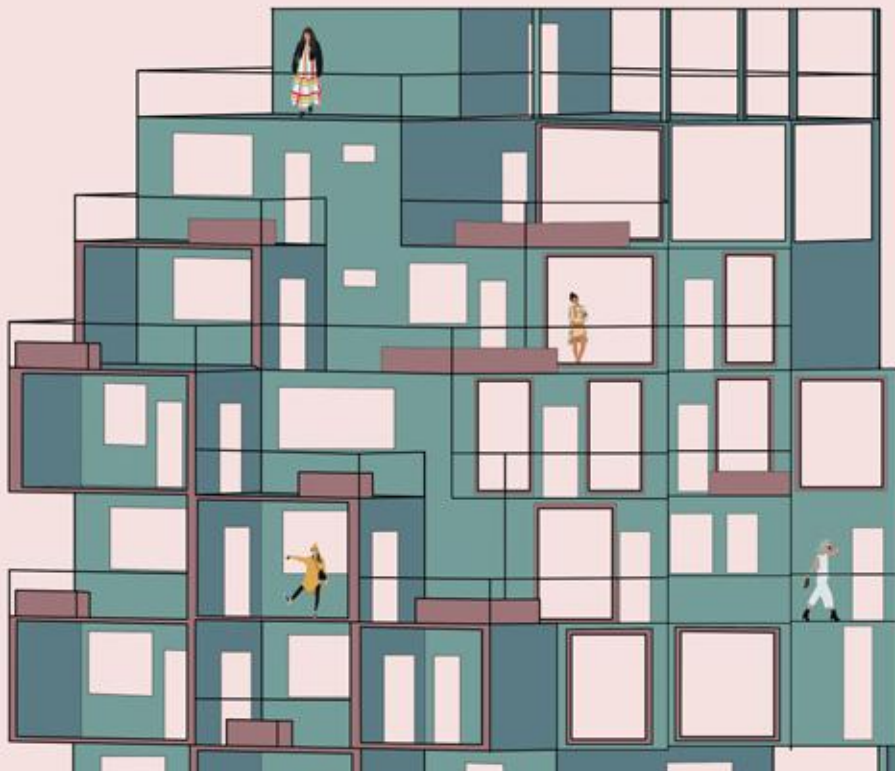

"Riječ je o objektu kolektivnog stanovanja. Tokom rada na tom zadatku najbolje upoznala sebe i svoj način funkcionisanja, razmišljanja i projektovanja. Razmišljati "kao arhitekta", širiti vidike i promijeniti kompletan način percipiranja prostora po prvi put je bilo veoma izazovno i zahtjevno, ali uz pravi izbor saradnika i profesora, koji su se u tom trenutku našli u mojoj okolini, lako sam savladala sve problem i naučila mnogo i njima sam posebno zahvalna. Na tom projektu sam shvatila kompleksnost ovog poziva. Smatram da je mojoj generaciji ovaj zadatak bio i jedan od najuspješnije odrađenih, o čemu svjedoči i kasnije organizovana izložba semestralnih radova, pod nazivom "Ekstrakcija i implantacija u urbanom tkivu Podgorice" gdje sam imala i tu čast da se probam u ulozi moderatora".

ZGRADA

Implementirani objekat se nalazi u Ulici Vuka Karadžića u Podgorici. Različita spratnost objekata postavljenih u ortogonalnom bloku centra Podgorice uticala je na razvoj spratnosti ovog. Rotacija krajnjih djelova osnove i njihovo okretanje ka jugu povećalo je mogućnost sagledavanja prijatnih vizura. Naizmjenične konzole sa otvorima velikih dimenzija nastale su kao proizvod transponovanja elemenata susjednih obejkata: specifičnog rasporeda terasa stambene zgrade spratnosti P+3 na zapadu i karakterističnih otvora prizemnog objekta sa dvovodnim krovom na istoku. Kontrolisanje upada dnevne svjetlosti omogućeno je horizontalno postavljenim brisolejima koji se mogu pomjerati prema potrebama korisnika. Zelenim površinama preko objekta povezuje se park, smješten u unutrašnjosti bloka, sa Kuslevovom kućom, Karverom i obalom rijeke Ribnice i na taj način formira novu pješačku zonu. Projekat je nastao kao proizvod transponovanja elemenata, otvaranja vizura, smicanja spratova zbog postepenog pada visina i vizuelnog povezivanja objekata uz zadovoljenje svih funkcionalnih i estetskih potreba korisnika.

CENTAR ZA OSOBE OBOLJELE OD AUTIZMA

Lokacija objekta je **Donja Vrbica**, mjesto udaljeno 12km od centra Podgorice. Riječ je o ravnom terenu okruženom brdima sa velikim nagibom, u čijoj okolini nema izgrađenih struktura koje su mogle uticati na dalji razvoj objekta. Glavni razlog za odabir lokacije, pored prirodnih klimatskih uslova je i specifična topografija terena. Osobe sa autizmom sklone su čestom lutanju i bježanju. Ravnim terenom okruženim brdima formira se prostor u kojem se korisnici mogu osjećati slobodno u prirodi, sa potpunom slobodom kretanja, bez elementa koji predstavlja 'zid' ili 'ogradau' u cilju nasilnog ograničenja. Ovaj element je zamijenjen brdima, koja predstavljaju nastavak prirodnog okruženja koji na drugačiji način sprečavaju mogućnost

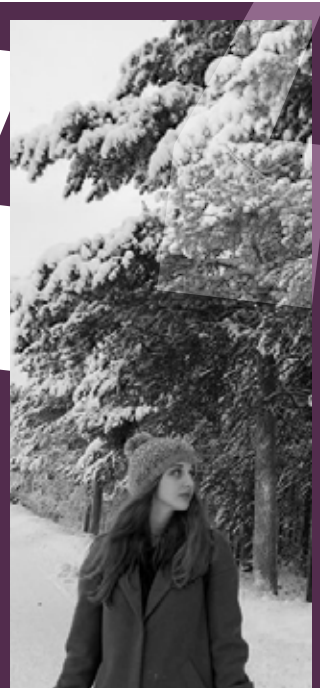
za bijeg. Sam objekat predstavlja prelaz/portal iz 'našeg', svakodnevnog, u 'njihov', drugačiji svijet. Upravo zbog ovakvog koncepta, objekat se tretira kao spoj ove dvije cjeline, pri čemu je ona strana objekta sa koje je prilaz, projektovana za spoljašnji svijet, dok je druga, orjentisana ka unutrašnjem dvorištu, namijenjena svijetu osoba sa autizmom. Koncept ove dvorišne strane zasniva se na rezultatima koji su proizašli iz analiziranja oboljelih osoba, njihove percepcije prostora i reakcije na različite prostorne elemente.

Pri analizi je uočeno nekoliko tipičnih obrazaca ponašanja: red kao vid sigurnosti, percipiranje detalja umjesto cjeline, poteškoće sa sagledavanjem vremena, netrpeljivost direktne 'nefiltrirane' svjetlosti, izražena ljubav prema prirodi i vodi. Prateći ove parametre, unutrašnja fasada se zasniva na sistemu elemenata koji se ponavljaju u pravilnom ritmu, bez suvišnih detalja koji bi predstavljali zamor u vizuelnom smislu, sa otvorima koji svjetlost propuštaju difuzno i dvorištem koje predstavlja nastavak prirode kojom je objekat okružen. Ideja se zasnivala na formiranju sredine koja će po svim parametrima biti prilagođena ovim osobama, koje prostor kao dimenziju doživljavaju na drugačiji način, i u kojoj će uz osjećaj slobode i sigurnosti moći da razvijaju svoje talente.

"Ovaj zadatak je bio zahtjevan ne samo po pitanju projektovanja, već i po pitanju shvatanja korisnika kojima je objekat namijenjen. Riječ je o izuzetno osjetljivoj grupaciji koja prostor ne doživljava na način na koji ga percipiraju ljudi koji nemaju autizam, a budući da je projektovanje jednog prostora zahtjevan posao i kad se radi o percepciji koja je poznata, ovaj zadatak je za mene bio dodatni izazov. Suočila sam se sa oblašću o kojoj je bilo jako teško naći informacije, posebno one koje su povezane sa arhitekturom. Kada projektujete stambenu zgradu, vrtić ili stadion, vi već imate neku ideju o tome kako takvi objekti izgledaju jer imate prethodno iskustvo sa njima, međutim, centar za autizam je nešto što nikada niste vidjeli, a velike su šanse da nikada niste ni bili u kontaktu sa osobom koja boluje od istog. Stoga je upravo ovaj zadatak nešto za šta vjerujem da je svojom kompleksnošću pomjerilo moje granice u shvatanju arhitekture. Iskoristiću priliku da svim roditeljima, njegovateljima, nastavnicima i prijateljima osoba koje boluju od autizma preporučim knjigu "Razlog zbog kojeg skačem", napisanu od strane trinaestogodišnjeg dječaka iz Japana, Naoki Higashide, jer smatram da može biti od velike koristi svima kako bi na što bolji način naučili i shvatili sve o ovom stanju što nam osobe koje boluju od ove bolesti nijesu u mogućnosti objasniti. To je bila i polazišna tačka prilikom projektovanja ovog centra"

KUHINJA

Istorijska tačka razvoja kuhinje kao zasebne prostorije u jednom domaćinstvu je predstavljala izvor inspiracije i polazišnu tačku projektovanja ovog prostora. To je razvoj Frankfurtske kuhinje koju je projektovala Margareta Schutte Lihotsky 1926. godine i stvorila model koji predstavlja prekretnicu razvoja kuhinje i preteču svih današnjih modela i organizacija kuhinjskih prostora. Kuhinja predstavlja jedan od najkompleksnijih, najfrekventnijih i najfunkcionalnijih prostora koji mora zadovoljiti potrebe korisnika bez obzira na vrijeme i prostor u kojem se nalazi. Odnos prema tom prostoru tokom vremena se mijenja i razvijaju se različite teoreme o njenoj korisnosti i današnjoj, sve manjoj, potrebi čovjeka da u njemu boravi. Nastuprot toj, "kitchenless" teoriji projektovan je prostor koji će svojim dizajnom privući, a funkcionalnošću i povezanošću sa

drugim prostorijama u kući zadržati korisnika da pritom proces spremanja hrane bude relaksacija, a najmanje obaveza i poznati "začarani krug" iz kojeg se ne može ne može izaći. Ovaj standardizovani model kuhinjskog bloka predstavlja univerzalne kuhinjske module koji se mogu primijeniti bez obzira na veličinu stana jer su korisnici u mogućnosti da izaberu, prema svojim potrebama oblik, veličinu kuhinjskog i trpezarijskog prostora, elemente, dizajn i ostalo. Na slikama je prikazan model koji je za cilj imao stvaranje "prostora u prostoru", vezu sa trpezarijom i hodnikom, kružnu vezu i kvadratnu osnovu koja skraćuje sve procese unutar prostora i vizuelno razbijanje prostora i uspostavljanje veze sa ostalim zonama, odnosno proces "socijalizacije" kuhinjskog prostora.

ENT EXT

I N V E S T

projektovanje | izvođenje | inženjering

Stanovi u vili zatvorenog tipa

Garsonjera - 25m²

Jednosoban stan - 45m²

Dvosoban stan - 70m²

Trosoban stan - 122m²

Kod City hotela/Ekonomske škole

mob: 067 571 620

tel: 020 260 832

www.entextinvest.me

vladimir.tomovic@entextinvest.me

KUHINJA I TRPEZARIJA KROZ TRADICIJU CRNOGORSKOG KRASA

pripremila: Maša Čelebić

U opšten razvoj kuhinje i trpezarije odnosi se na razvoj gastronomije i kulinartva, koji provocira i razvoj samog prostora, čovjeka i zajednice. Jako je interesantna srž koja se može izvući iz tradicije jednog naroda, načina njegovog djelanja i života. Isto tako sa sobom nosi veliku odgovornost i poštovanje jedne istorije i onoga što nam ona pruža i što možemo naučiti iz nje. A istorija crnogorske arhitekture nam govori koliko oskudica tjera čovjeka na što jednostavnije, čistije i funkcionalnije forme. Jednostavnost pristupa je ujedno i ljepota ovog naroda.

Čovjek je od svog nastanka neprestano razvijao kulinartvo, a zajedno sa kulinartvom i prostor u kojem se taj čin obavljao, a kroz istoriju je taj prostor od striktno funkcionalnog došao do reprezentativnog karaktera, sve više predstavljajući prefinjenost, stalež i moć jedne porodice. U početku, kao centar prostora u kojem čovjek boravi i radi, postojalo je ognjište. Na njemu se spremala hrana, oko nega se sjedjelo i jelo, družilo, oko njega su se obavljali magijski i religijski obredi i sl. Sa formiranjem prvih civilizacija i kuća, kuhinja se odvaja kao posebna cjelina. Taj luksuz je u početku mogao da priušti samo imućni dio stanovništva, koji je zapošljavao sluge da rade u kuhinji. Sami objekti su se gradili od ljudima pristupačnih materijala, kao što su drvo, kamen, opeka i sl. Nešto kasnije se u izradi primjenjuju drugi materijali, poput mermera, nerđajućeg čelika, laminata i drugih. Ognjište, radna površina i prostori za odlaganje namirnica i posuđa bili su neizbježni elementi u svakoj kuhinji. Trpezarija je bila drugačija u zavisnosti od mogućnosti stanovništva. Tako su, na primjer, u staroj rimskoj državi, koja je ostavila traga i na crnogorskoj teritoriji, bogatiji slojevi uživali u luksuzu, objedovavši u ležećem položaju, okruženi lijepo uređenim slikama, mozaicima na podu i oslikanim zidovima.

U tradicionalnoj crnogorskoj kući, kuhinja i trpezarija se nalaze u jednoj prostoriji, uvijek vezane za centar djelanja, ognjište. Pod je bio od nabijene zemlje, a kasnije od kamenih ploča i betona. Ognjište je ograđivano kamenjem i iznad njega o gredu su visile verige (matalni lanac sa zakačkom, na koji se vješao kotao za kuvanje).

Oko ognjišta su se nalazile stolice za sjedenje. One su evoluirale od prvobitnih trupica (prosto isječeno stablo visine pogodne za sjedenje) do tronošca (drvena stolica, koja se sastoji od polukružne ploče, oslonjene na tri blago zakošena nogara). Ovaj tip stolice se potom razvio u tronožac sa naslonom, koji se sastojao od nešto šire polukružne letve, vezane za ploču sa tri, nekad zakošena, a nekad prava drvena elementa. Pored stolica, za sjedenje se takođe koristila drvena, odnosno kamena klupa postavljena uz zid.

Jedan od osnovnih elemenata namještaja je bila i polica, koja se sastojala od jedne horizontalne daske, sa strane pričvršćene za zid. Polica je služila za odstranjivanje posuđa, a po njenoj dužini su ukucavani ekseri, ili pravljene drvene kukice o koje su se kačile šoljice i čaše. S obzirom na siromaštvo koje je vladalo u ovim područjima, nije bilo puno elemenata za odstranjivanje namirnica, posuđa i suđa, pa su se svi elementi kačili po zidovima o eksere koji su bili ukucani u zid, ovješani na drvene grede ili na postojeće poloce.

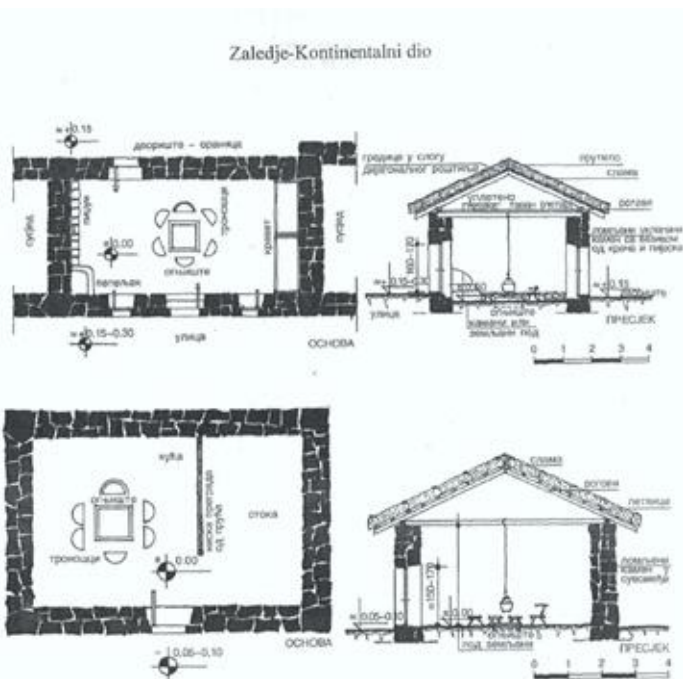
U trpezi se kao trpezarijski sto koristio sto manjih dimenzija od materijala koji su bili dostupni narodu. Drvo koje se koristilo za izradu je jelovina, borovina, orahovina, murva (dud), javor i sl. Nekad se i u kamenim zidovima ostavljao otvor, poput niše, koji je služio za odlaganje stvari. Interesantna je konstrukcija krova koja je bila otvorena, tj vidna iz unutrašnjosti objekta. Ona je sačinjena od drvenih greda, na koje se oslanjao pokrivač (*neđe slama, neđe drvo ili kamene ploče, nešto kasnije i ćeramida*).

Da bi se razumjela crnogorska kuhinja, mora se pomenuti i hrana koja se priprema u njoj. Narod je živio od držanja stoke, pa su se pravili mesni proizvodi – pršute i kobasice, okačene iznad ognjišta da se suše, zatim mliječni proizvodi, poput sireva, mješavina, kajmaka, mijeka i drugog. Bavili su se i poljoprivredom, gajeći kukuruz, krtolu, raštan, kupus i sl. Za sve ove proizvode trebalo je obezbijediti prostor - za sušenje mesa, za vareniku od koje se pravio sir i koji se kasnije morao cijediti. Kao metod spremanja, poznat je tradicionalni način spremanja – “pod sač”. To podrazumijeva zagrijavanje crepulje (ovalna metalna posuda) na vatri, koja se, kad dostigne određenu temperaturu, stavlja sa strane i preko nje se stavlja piramidalno oblikovani metalni sač, po kojem se sa gornje strane stavlja žar i pepeo, pa je gotovo uvijek pored ognjišta potrebno obezbijediti i prostor za crepulju i sač.

Vidjevši kako je tekao razvoj enterijera jedne prostorije u svakodnevnoj upotrebi, kako se to razvijalo u svijetu, a kako u Crnoj Gori zaključujemo o značaju jednog ovakvog prostora, koji pored čisto funkcionalne dobija i druge dimenzije, reprezentativnosti i multifunkcionalnosti. Ovom prostoru se u posljednje vrijeme pristupa na drugi način zbog brzog načina života u sadašnjici. Gubi se onaj značaj i zadovoljstvo spremanja hrane koji okuplja porodicu svakog dana. Danas je, nažalost, objedovanje u krugu porodice, rjetkost i privilegija.

Cilj ove teme je povratak tradicionalnim vrijednostima, kako u pripremanju hrane, tako i u okupu familije pri svakom obroku. To se može postići kreiranjem adekvatnog kuhinjskog i trpezarijskog prostora. Jedan od primjera savremenog enterijera koji valorizuje tradicionalne vrijednosti Crne Gore oslanja se na transpoziciju kuhinjskih i trpezarijskih tradicionalnih elemenata. Koncept se zasniva na uvođenju centralnog motiva ognjišta, kao prostora za rad koji se nalazi na centralnom mjestu u kuhinji i koji dijeli prostor kuhinje i trpezarije. Konstrukcija stolice rađena je od varenih bojenih čeličnih šipki, koje drže dasku od svijetlog orahovog drveta vezanih mašinskim šarafima. Isto kao i stolica, konstrukcija ognjišta je čelična i oslonjena je na čelične profile koji se oslanjaju na grede. Čelična konstrukcija ognjišta nosi sivu granitnu ploču, koja ima funkciju postolja za rad. U sklopu ognjišta, uključen je i aspirator koji je zaklonjen orahovim tamnim drvetom. Materijali koji su primijenjeni u dizajnu enterijera su pretežno orahovo drvo, čelik, aluminijum, granit, mermer i beton.

Maša Čelebić
studentica specijalističkih
studija Arhitektonskog
fakulteta u Podgorici

TIKKURILA

Monolitna struktura nepretenciozno zalazi u enterijer, odišuci pročišćenošću i skladom. Implementiranje konstruktivnog materijala pojačava karakter samog prostora, stvarajući atmosferu čistoće i izuzetnog komfora.

CONCRETE

DEKORATIVNA TEHNIKA "BETON"

AUTENTIČNA PRIRODNA TEKSTURA

Kako biste se više informisali posjetite naše izložbene salone u Podgorici, Cetinjski put bb, Donja Gorica, +382 (20) 260 833 i Novom Beogradu, Španskih boraca 3, +381 11 440 71 21.

Više ideja očekuje vas na našoj Facebook stranici: Tikkurila Srbija

DIZAJN

DAVID ROCKWELL

DIZAJNER DOŽIVLJAJA

Dejvid Rokvel je osnivač i izvršni direktor Rokvel grupacije, multi-disciplinarnog arhitektonskog i dizajnerskog biroa sa sjedištem u Nju Jorku, čiji portfolio uključuje brendove poput W, Andaza, Nobua, Kosmopolitena, pa čak i Brodvejskog teatra. Iako po struci arhitekta, opus Dejvida Rokvela je toliko raznovrstan, da bi bilo previše jednostavno nazvati ga arhitektom ili dizajnerom. Da, on jeste arhitekta, ali bi možda najtačniji naziv bio – **DIZAJNER DOŽIVLJAJA.**

DJETINJSTVO ISPUNJENO MAŠTOM

„Odrastao sam sa urođenom željom da pravim stvari. Moja najranija sjećanja su pravljenje neke vrste naprave iz crtača i tjeranja braće i komšija da mi pomognu. Pravio sam okruženja poput kuća strave i karnevala. U isto vrijeme, moja majka je pokrenula ljetnju pozorišnu grupu. To je bilo hipnotičuće iskustvo za mene. Zapalilo je moj interes ne samo za gradnju, već i priče“.

Dejvid je, slobodno se može reći, podignut u pozorištu. Njegova majka, plesačica i koreograf, često ga je uključivala u lokalne projekte.

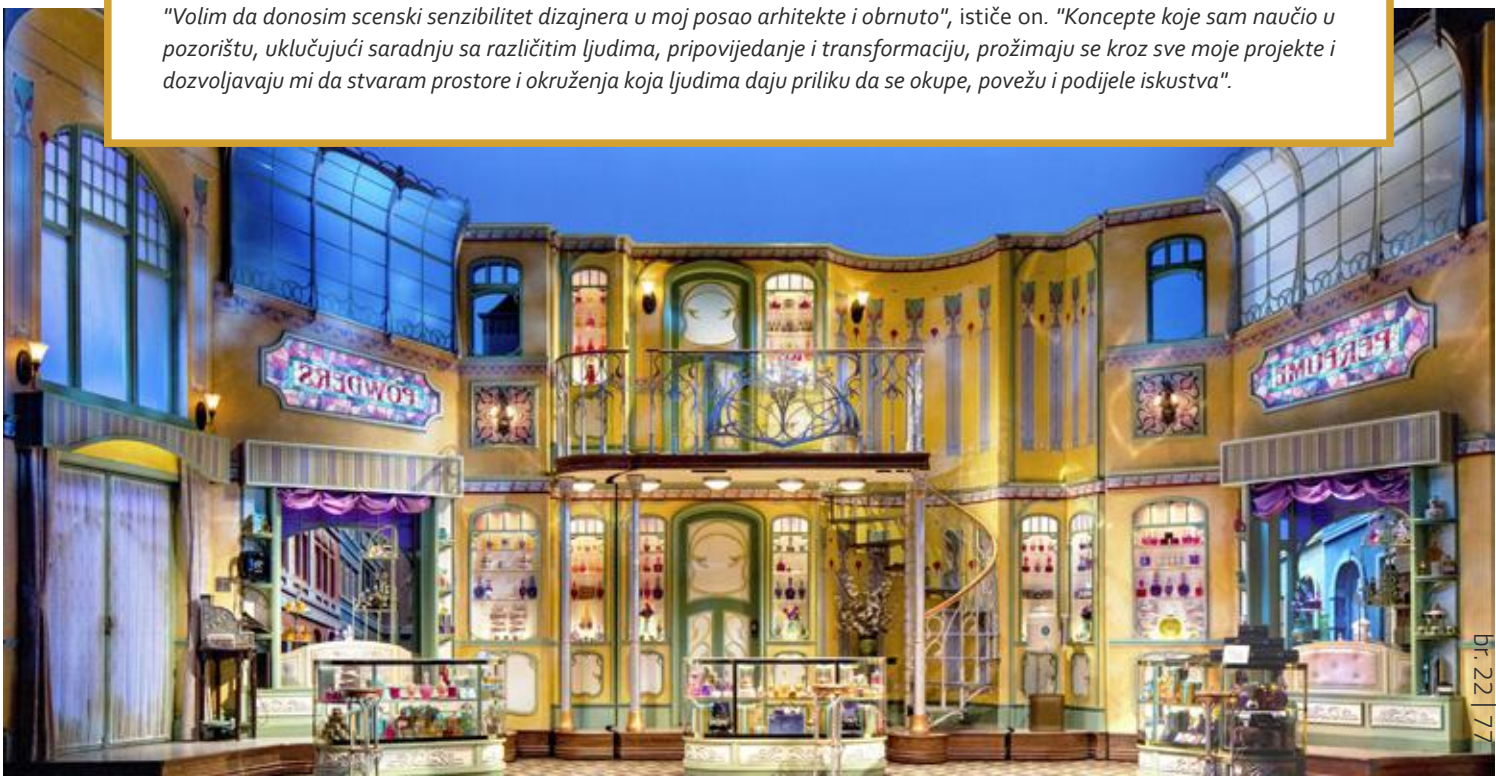
„Moja majka, Džoa, je odigrala veliku ulogu u formiranju mog interesa za dizajn. Ona me je prvo uvela u svijet uzbuđenja i spektakla živog pozorišta, što je imalo dubok uticaj na moj život. Te produkcije su mi stvarno otvorile oči za moć dizajna da stvara emocionalne veze između ljudi i njihovog okruženja“.

Kada je napunio dvanaest godina, Rokvel se preselio sa porodicom u Meksiko, gdje je otkrio čitav novi svijet žarkih boja, užurbanih uličnih festivala i pijaca i javnih prostora. Čak i nakon završetka arhitektonskog fakulteta u Nju Jorku i Londonu, strast za pozorištem, umjetnošću i bojama Meksika ga nije napuštala.

SCENA KAO VJEČNA INSPIRACIJA

Kao kontrast tradicionalnim zgradama koje teže trajnosti, Rokvel vidi priliku u dizajniranju privremenih, efermalnih prostora. Svoje arhitektonsko obrazovanje je koristio u dizajniranju scene na setovima u brojnim komadima na Brodveju. Scenski dizajn je komplementaran dizajnu enterijera, jer prenosi određenu vizuelnu smjelost sa bine u prostor, koji onda postaje provokativan i zabavan.

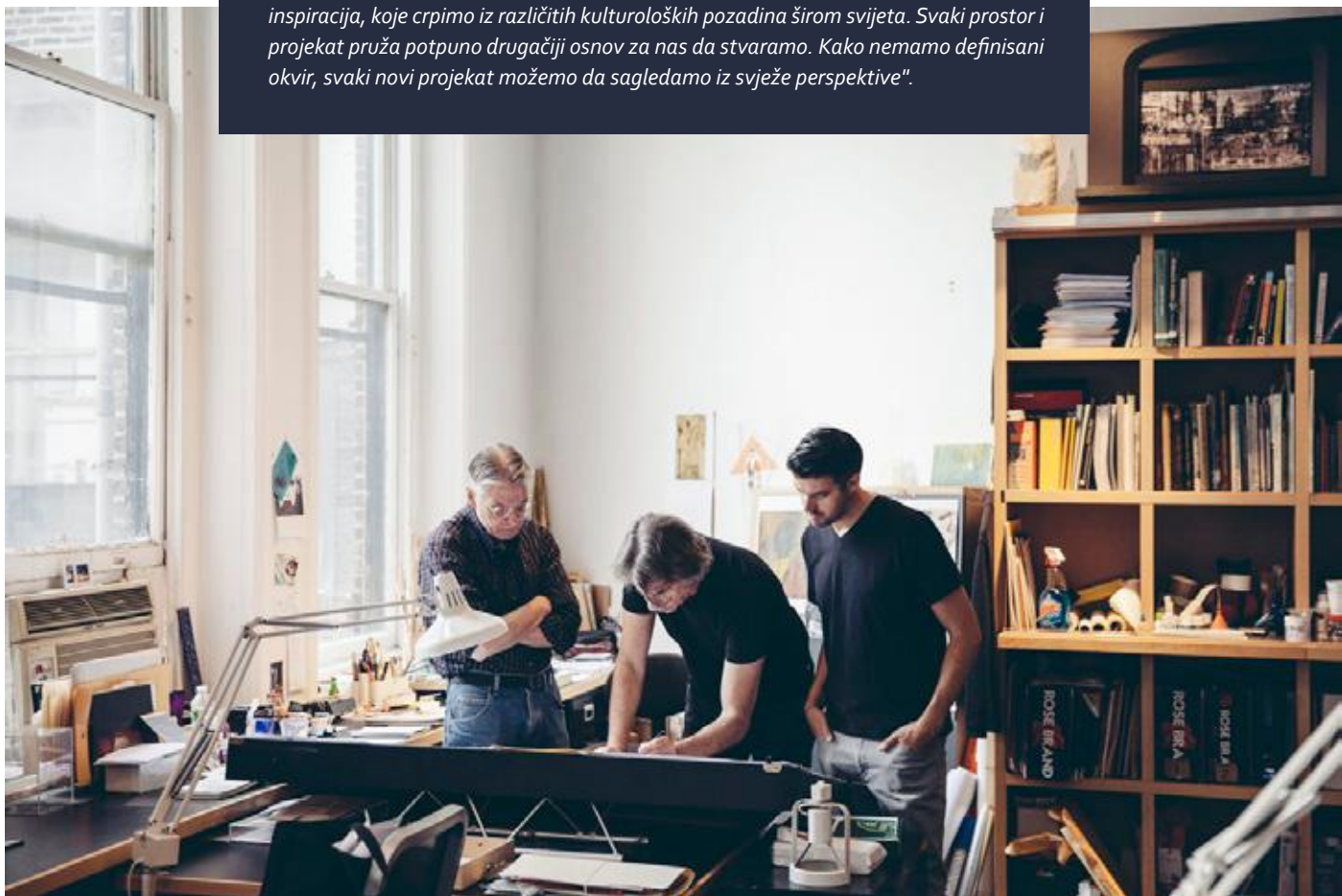
“Volim da donosim scenski senzibilitet dizajnera u moj posao arhitekta i obrnuto”, ističe on. “Koncepte koje sam naučio u pozorištu, uključujući saradnju sa različitim ljudima, pripovijedanje i transformaciju, prožimaju se kroz sve moje projekte i dozvoljavaju mi da stvaram prostore i okruženja koja ljudima daju priliku da se okupe, povežu i podijele iskustva“.

BOGATSTVO RAZLIČITOSTI

1984. godine, Rokvel osniva Rokvel grupu, inter-disciplinarni dizajnerski i arhitektonski studio. Pozorište ga je naučilo važnosti timskog rada i posjedovanja talentovanog tima za ispunjavanje svih vizija, gdje svi doprinose zajedničkom cilju sa svojim različitim vještinama i karakteristikama. Rokvel i njegov tim nedjeljama proučavaju svoje klijente, učeći šta ih inspiriše i uzbuđuje, kako bi približili prostor životu i narativ transformisali u realnost.

"Kreativni proces u Rokvel grupi počinje timskim radom", objašnjava Rokvel. "Počinjemo tako što okupimo dizajnerski tim i onda brejnstormujemo različite narative i ideje. Svako novo grupisanje dizajnera, klijenata, kulturoloških pejzaža i konteksta donosi nove, inovativne i različite dizajnerske ideje i rješenja. Naš zadatak je da to sve spojimo u cjelinu na nove načine. To otvara i nove prilike. Naš proces dizajniranja uključuje grupu od 140 dizajnera u mojoj kompaniji, koji su takođe umjetnici, vajari, kuvari, operski pjevači, arhitekta, scenaristi itd. Naš pristup je otvorenost za mogućnosti, brisanje granica i dozvoljavanje takmičenja između različitih interesovanja. Tako nastaju neočekivani sudari i bogatstvo inspiracija, koje crpimo iz različitih kulturoloških pozadina širom svijeta. Svaki prostor i projekat pruža potpuno drugačiji osnov za nas da stvaramo. Kako nemamo definisani okvir, svaki novi projekat možemo da sagledamo iz svježe perspektive".

„San je dolaziti ovdje svakog dana“, dodaje Rokvel, čiji studio sada broji preko 250 ljudi. Više od trideset godina, sa kancelarijama i u Madridu i Šangaju, u srcu projekata Rokvel grupe su ljudska iskustva i doživljaji. Dejvid istinski vjeruje da je osnovna funkcija dizajna približavanje i okupljanje ljudi. Zato ima toliko javnih prostora u njegovom opusu.

„Javni prostori su veoma moćno okruženje zato što su tako demokratski. Pružaju mogućnost ljudima da se međusobno povežu i sjajan su uvod u svakoj priči“.

UNIVERZALNI DIZAJN

Dejvid Rokvel ne želi da bude ukalupiran i etiketiran u jedan stil. Njegov znak raspoznavanja je svestranost. On je most mirenja i spajanja različitih stilova, poput japanskog minimalizma i holivudskog glamura, odnosno fantazije Tehnikolora i bogatstva Parizjena.

"Od početka bavljenja ovim poslom, nikada nisam htio da prestanem sa širenjem, evolucijom, pomjeranjem granica i novim istraživanjima projekata i njihovih hibrida!", kaže Rokvel.

On preduzima kreativne rizike, ali na kalkulisan, inteligentan način, izbjegavajući ponavljanja, što je teže nego što mislite, kada radite na toliko različitih projekata iz svih žanrova - od ugostiteljstva, kulture i zdravstva do edukacije i umjetnosti, sa brojnim klijentima širom svijeta.

Kako sam kaže, *"Dobar dizajn je univerzalan, a ja se ne bojim rizika"*.

UMJETNOST PRIPOVIJEDANJA

"Veoma sam zainteresovan za tranzicije. U pozorištu, to su trenuci gdje se stvari otvore i prenesu vam priču. U Hotelu Čejmbers u Menhetnu, na primjer, koristio sam laserski rezana orahova vrata, kako bih stvorio ulaz koji je portal i koji evocira dolazak".

Dejvid Rokvel je izgradio ime i reputaciju na stvaranju prostora koji pričaju priču. On je dizajner iskustava, gdje ples može biti materijalizovan i uzeti fizičku formu, poput terminala na Njujorškom aerodromu. Na tom projektu, razvijenom u saradnji sa poznatim režiserima i koreografima, Rokvel je uspio da stvori upečatljiv, dramatičan prostor i neočekivani balet putnika u prolazu.

"Kada dizajniram prostor, mislim o koreografiji i koracima", ističe on. *"Radio City Music Hall je jedna od mojih omiljenih zgrada. Naravno, tu je raskošnost i slava velike sobe. Ali prije nego dođete do nje, ulazite u predsoblje i uskačete u prostor koji se širi stepenicama, nakon čega se pomjerate prema ulazima. Ti koraci su bitni."*

IGRALIŠTE MAŠTE

Jedan projekat koji se ističe je igralište "Imagination Playground" u Nju Jorku, sa svojim pijeskom, vodom i posebno dizajniranim pokretnim djelovima, poput vagona, korpi i biorazgradivih blokova. Ovo igralište se fokusira na intuitivnu igru, gdje djeca odlučuju kako žele da se igraju i manipulišu svojim okruženjem. Rokvel ga je uradio besplatno, kao odgovor na manjak podsticaja za maštanje, kreativnost i fleksibilnost u dječijim prostorima za igru.

"To je set velikih plavih blokova, koje djeca koriste da prave bilo šta. Nastao je tako što sam gledao moju djecu kako se igraju sa kutijama i shvatio da više vole da izmišljaju svoja pravila.", objašnjava Rokvel i ističe, "To je rezultat petogodišnjeg istraživanja, razvoja i testiranja - sve sa ciljem da pronađem najbolje okruženje i instrumente za razvijanje nesmetane dječije igre, koja je falila tradicionalnim američkim igralištima".

Projekat je bio toliko uspješan da se proširio i razvio u prenosivo igralište "Imagination Playground in a Box", koje je poslato u Haiti i Bangladeš, u sklopu zajednički inicijative sa UNICEF-om. Naime, zahvaljujući podršci DIZNIJA, kupljeno je 30 setova koji su razmješteni po lokalnim školama i sirotištima. Procjenjuje se da sada postoji više od 4000 takvih igrališta širom svijeta.

"Shvatio sam da arhitekta ne moraju uvijek da čekaju klijenta da pozove. Možemo i sami da kreiramo. Igralište je moj najličniji projekat do sada, u potpunosti odrađen pro-bono. Jednostavno sam odlučio da ga napravim."

INCISCO - GESSI

U briljantnom dizajnu Dejvida Rokvela možete uživati i u Podgorici, u našem salonu. Naime, kako bi ostavio impresivan trag, što je tipično za globalnog lidera tražio dizajnere koji imaju primjeni tople, moderne i estetike u dizajnu enterijera toga uspostavili saradnju Rezultat ove kreativne Incisco kolekcija kupatilske

u dizajnu, brend Đesi je važna dostignuća u elegantne industrijske i predmeta, pa su zbog sa Dejvidom Rokvelom. saradnje je nevjerovatna opreme i aksesoara.

20 GODINA u proizvodnji opreme za kupatila

AQUAESTIL

www.aquaestil.hr

I mašta odjednom postaje stvarnost...

Aquaestil plus d.o.o.

Veleprodaja:
Josefa Jeruzalema 8
47250 Duga Resa, Hrvatska
Tel. + 385 47 811 - 836
Fax. + 385 47 843 - 025

info@aquaeatil.hr
www.aquaeatil.hr

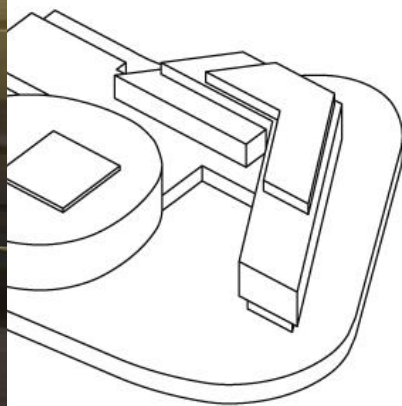
AQUATIS

Akvarijum i vivarijum u Lozani

KOMPLEKS AKVATIS

Dizajn arhitektonskog biroa **Richter Dahl Rocha & Associes** - **Kompleks Akvatis** je dio **Biopola**, naučnog parka zasnovanog na prirodnim naukama, koji se ubrzano razvija u sjevernom dijelu Lozane (**Švajcarska**). Sastoji se od područja sa **Park&Ride** parkingom (parkingom koji omogućava korisnicima da ostave svoja privatna vozila i uključe se u sistem javnog prevoza), hotela i "**Cite de l'Eau Douce**" akvarijumom, povezanim sa tržnim centrom koji omogućava pristup i metrou i parkingu. Svaka zgrada ima svoj identitet, ali je dio koherentne cjeline.

Parking od 1200 mjesta predstavlja strukturnu osnovu projekta. Njegov neobičan oblik prati izgrađen prostor lokacije - konture terena, sa otvorenim pogledom na južnu stranu na sva tri nivoa.

Hotel, sa svoje **143** superior sobe ima restoran, velnes prostor i nekoliko konferencijskih soba. Njegov poseban "**L**" oblik oblikuje granicu centralnog područja čvorišta. Ovaj prostor je srce projekta - tu se nalazi akvarijum, zgrada koja je simbolična za ovaj slatkovodni kompleks. Njen organski, kružni oblik daje joj jedinstveni identitet, odražavajući svoje nastavne i kulturne misije.

Dok staklene fasade hotela oslikavaju vremenske uslove i boje iz okoline, sjenke od akvarijuma, zahvaljujući vjetru, daju dinamiku cijelom prostoru. Stotine hiljada aluminijumskih diskova vise sa ove fasade, djelujući kao riblje krljušti, koje se presivaju na suncu. Tu je i voda na tlu, između dvije zgrade - otvoreni bazen koji doprinosi ovoj reflektujućoj igri svjetlosti. Takođe doprinosi slobodnom aspektu područja, namijenjenim porodicama.

Više od **dva miliona litara svježe vode**, dvadeset različitih ekosistema, **10.000 riba** i više od **sto reptila**, nude bogato i raznoliko okruženje u prva dva sprata zgrade. Prizemlje je u velikoj mjeri posvećeno tehnologiji i od suštinskog značaja za funkcionisanje akvarijuma i brigu o stvorenjima. Ostatak prizemlja sadrži recepciju za posjetioce, predsoblje, prodavnicu, garderobu i restoran sa širokim otvorenim pogledom na jug i terasom koja gleda preko otvorenog bazena. Područne oblasti na prvom spratu omogućavaju smještaj učenika u školi, a obrazovni aspekt proširuje na posjetu.

ASPEKTI ŽIVOTNE SREDINE I ODRŽIVOG RAZVOJA:

Dio izgradnje kompleksa bio je fizički dizajn zgrade i energetske sistema kako bi se obezbijedilo ispunjavanje svih kriterijuma za racionalno korišćenje energije. Komponente "**spoljašnje kože**" zgrada su nadograđene, kako bi se poboljšale toplotne performanse i investicioni troškovi. Tako se ostvaruje veza sa daljinskom mrežom za grijanja, koja koristi spaljivanje otpada iz domaćinstva, omogućavajući upotrebu obnovljivih izvora energije, uz niske emisije gasova sa efektom staklene bašte. Proizvodnja hladnog vazduha za klimatizaciju, postiže se pomoću opreme visokih performansi, koja radi sa ekološki neutralnim fluidima i optimizuje rekuperaciju toplote. Centralno upravljanje zgradama u čvorištu obezbjeđuje veoma pouzdano funkcionisanje tehničke opreme, kao i povećanu energetska efikasnost.

hidrocom

SVE VRSTE VODOINSTALACIJA

UGRADNJA

Sauna / Mini bazena / Hidromasažnih kada / Kada / Sanitarija

www.hidrocom.me

Hidrocom d.o.o. / Donja Gorica bb / 81000 Podgorica
Tel: 067/617-665
e-mail: hidrocomp@gmail.com

RAINDANCE E

hansgrohe

KVADRATNO, ELEGANTNO, IZRAŽAJNO – najčešće imamo na umu kada uređujemo kupatilski enterijer. Baš tako možemo opisati dizajn **Hansgrohe Raindance E** tuša, našeg tehnološki naprednog saveznika u domu.

AIR tehnologija omekšava vodene kapljice i stvara osjećaj kiše. Središnje mlaznice su gusto raspoređene i omogućavaju nam temeljno ispiranje sapunice. Mlaznice na obodu diska imaju efekat masaže, pa tako opuštamo ramena i gornji dio leđa.

Tek kada zakoračimo u tuš kabinu, shvatamo koliko je njena funkcionalnost važna. Mogućnost **okretanja** Raindance E tuša pruža dodatnu pogodnost pri tuširanju i **lako se rasklapa** za čišćenje. Njemu sličan, model koji se montira na zid, ima ručicu za tuširanje koja je povezana sa gornjim diskom. Tuš set (**Showerpipe**) prekriven je visokokvalitetnim staklom, praktičnim za odlaganje kupki i šampona.

Raindance E nam omogućava da budemo arhitekte svog prostora. Izmještanjem tuša i kontrolne jedinice u ugao ili van centra imamo više prostora u samoj kabini, a u skladu sa ličnim ukusom možemo kombinovati zidne i skrivene, ugradne termostate i miksera za vodu. I ono što nam je najvažnije kada izađemo iz kupatila – modeli su opremljeni EcoSmart tehnologijom, koja značajno smanjuje potrošnju vode.

www.hansgrohe.rs

MOĆ **HIDROTERAPIJE** U VAŠEM DOMU

Revolucionarni dizajn
Legendarne performanse

LODGE L

NEW SHOWROOM
coming soon